

TUOI H A

227

TUỔI HOA

TẠP-CHÍ GIÁO-DỤC VÀ GIẢI-TRÍ THANH-THiếu-NHI

SỐ ĐẶC BIỆT TRUNG THU :

NGUYỄN THỊ MỸ THANH	3	Bài cho Nhi đồng tháng tám
NGUYỄN THÁI HẢI	9	Trên đỉnh hy vọng
SONG THẮT	18	Nét giấy
Mt. HOA	26	Tìm hồng
VŨ THỊ HẢI DƯƠNG	32	Đường thu
TỪ LY	33	Như trăng tháng tám
HỒNG HẠNH	35	Trang tóc dài
MINH QUÂN	37	Một chuyến phiên lưu (1)

THƠ : TRẦN THỊ TUỆ MAI • LÊ TRƯỞNG HẠN
TÔN NỮ THU DUNG • NGỌC THUY KHANH • NHẢ ĐÀO
TRẦN THỊ NGUYỆT MAI • THỤY ĐỎ • NGỌC THUY GIANG
NGUYỄN THỊ VỌNG • TRANG VY TTT.

NGUYỄN THÁI HẢI 47 KHU VƯỜN HẠNH PHÚC đặc biệt thơ truyền
mùa Thu của HOÀNG THUY VÂN • VÀNH KHUYẾN • THUY HẰNG
NHŨ VY • TRẦN QUANG ĐOÀN • SƯƠNG TRẮNG • TRẦN THỊ
HẢI • NGUYỄN THỊ THU • HOÀI LINH VŨ • YÊN DẰNG
NGUYỄN MINH HUYỀN

Sở tay Bách khoa, 7. Danh ngôn, ranh ngôn, 14. Cười bỏ. bỏ
cười, 16. Giải thoại, 17. Giải trí, 21. Dziel Dzacc, 24. Sưu tầm, 25. Tuổi
Hoa và Bạn đọc, 57.

Tranh bìa : Hát dưới trăng của Vi Vi

NĂM THỨ XIII • BỘ MỚI • SỐ 227 • Ngày 01-10-1974

Chủ nhiệm :	Thư ký Tòa soạn :	Quản lý :
CHÂN TÍN	HÀ TÌNH	VÕ VĂN HỮU

Bưu phiếu, chi phiếu đề tên VÕ VĂN HỮU

Thư từ, bài vở gửi HÀ TÌNH

Tòa soạn : 38, Kỳ Đồng Saigon 3 — Điện thoại : 99.034

BÀI CHO NHI ĐỒNG THÁNG TÁM

Truyện nhỏ nhỏ
của NGUYỄN THỊ MỸ THANH

MẢNH giấy nhỏ đã đầy đặc những hình vẽ. Tiến bỏ cây viết xuống bàn, ngấm ngấm. Tôi cũng ngừng tay viết, hỏi:

— Vẽ cái gì đó Tiến?

Hình như thằng bé không nghe gì. Tôi nhìn vào mảnh giấy: Chỉ toàn là đôi núi lồi lõm và chính giữa là một chiếc phi thuyền. Cả một khung cảnh thật kích động. Tôi nao nao nhớ đến cách đây năm năm, những bước chân đầu tiên của con người đã đặt lên Nguyệt cầu. Thật thần tiên và cũng thật tàn nhẫn! Thần tiên vì đó là sự thực hiện giấc mơ của người địa cầu: thăm quê hương của chị Hằng. Nhưng cũng thật tàn nhẫn vì từ đó bao nhiêu huyền thoại đã sụp đổ. Từ đó con từ đó không còn tin chuyện cây đa, chú Cuội, chị Hằng, Thỏ ngọc trên cung trăng. Mảnh trăng

vàng không còn là một cái gì thơ mộng, bí ẩn nữa.

Tiến quay lại, khoe:

— Đẹp không, chị?

— Đẹp.

Tiến hớn hờ nói:

— Đây là chiếc nguyệt xa do em sáng chế.

Tôi giật mình, rồi cười xòa:

— Kiều năm nào đây?

— Năm 1984.

Tôi bắt đầu tham dự vào trò chơi của Tiến:

— Tại sao không phải là năm nay?

— Năm nay em mới có mười tuổi, chưa làm phi hành gia được.

— Ghê dữ vậy, đợi tới hai mươi tuổi làm phi hành gia trẻ nhất thế giới à?

Tiến cười thích thú, và cúi xuống vẽ thêm cái bóng của chiếc nguyệt xa in trên mặt đất lờm chờm.

Tôi không còn hứng đề viết nữa, lặng yên ngắm bức họa của Tiến. Chợt nghe một nỗi gì, như là tiếc, hay thương, hay bàng khuâng... làm lòng mình chùng xuống. Mùa thu! Ừ, mùa thu đã đến từ lâu rồi. Giản dị và gọn gàng biết bao! Mùa thu ở Saigon không có gió heo may mà chỉ có nắng gắt làm toát mồ hôi. Không có lá thu rụng mà chỉ có những đốm hoa phượng tả tơi còn sót lại trên cành cây xanh lá. Ôi mùa thu! Vô vị và lặng lẽ vô vàn! Bao nhiêu lần Trung thu đã đến và các em tôi lớn dần. Mỗi lần phố xá có một tí màu sắc sỡ vì những lồng đèn và xóm nhà có một tí lửa đèn cây bé nhỏ lung linh về đêm, là tôi nhớ đến ngày hai con người đầu tiên bước chân lên mặt trăng. Rồi thôi, tôi lại quên ngay. Nhưng hiện giờ, Tiến đang gọi lại. Tôi biết trong cái khổ gọn của đời sống, bao nhiêu ước mơ đã tự nó ươm mầm. Trong cái lộng lẫy của ngày tháng, một chút gì rực rỡ vẫn tiềm tàng. Nhìn Tiến vẽ ước ước của mình ra trang giấy, tôi nghĩ đến đường biểu diễn ước ước của con người theo thời gian. Ai lại chẳng thế, phải không? Thuở lên năm có những ý nghĩ vĩ đại, khi lớn dần thì ước mơ lại nhỏ dần. Một sự biến thiên nghịch chiều? Tôi cũng vậy. Nhưng hy

vọng có nhiều cái ngoại lệ khác. Ồ, nghĩ vẩn vơ quá đi! Hãy nhìn kìa, cái lá cờ Việt Nam đã bay "phất phới"... rất nặng nề ở bên cạnh chiếc nguyệt xa!

— E í e í... ồ! Dang ra! Xê ra!

Ai cũng giật mình. Nhưng má đã hiện ra trước. Má cười:

— Rồi! Lại choàng khăn, trùm mền rồi!

Quả thật không sai. Thanh xuất hiện ở cửa phòng, làm ai cũng bật cười. Trên đầu quấn một tấm vải hoa, giắt một cây "trâm vàng", người choàng một tấm mền nhỏ, Thanh đề ngón tay lên má chạy một vòng biểu diễn. Tôi kêu lên:

— Thanh! Sao cứ giả gái hoài vậy?

— Em đóng "Hồ Quàng" mà!

— Trời!

Và không thể nào nhịn cười được. Tiến bực mình gãi gông:

— Nè, sắp nhập học rồi, sao không chịu ôn bài? Mà mà học dở quá cô đuổi ra, cho đi học trường tư rán chịu:

— Không sợ! Học trường tư cũng được, Thanh tha hồ mặc áo đẹp. Có anh Tiến mới sợ, nghe má dọa hè thì rớt thì bắt đi học trường tư phải mặc áo chim cò...

— Rồi sao?

— Rồi... rồi... hoảng hồn phải thi đậu để thất, ha ha!

— Trời ơi! Nói vậy mà cũng nói. Người ta đậu là vì người ta học giỏi.

— Kệ anh Tiến. Thanh cũng học giỏi vậy, nhưng Thanh cũng thích... hát Hồ Quảng nữa. Nè, nghe đây, đang ra! Xê ra! E í e í ò!... Như ta đây là...

Tiến vùng vằng tức tối cầm sách vở chạy đi. Còn lại cu Thanh lúc này đã leo lên giường, một mình thủ nhiều vai. Giọng của Thanh trong trẻo và gương mặt trắng hồng mუმ mუმ khiến không ai có thể giận Thanh được.

— Bây giờ em đóng vai Na Tra ghen! Lúc này Na Tra đang ghen hồn về ghen! Bớ mẹ... con... đã về đây... bớ... mẹ!...

Tiến và Thanh khác nhau một trời một vực. Tiến ít nói, Thanh lú lo như chim. Tiến thích ngồi một mình xem sách hoặc vẽ, Thanh ưa có đông người đề cho cu cậu góp chuyện. Tiến mê Sử Ký, Địa Lý, Toán và Thiên văn, Thanh khoái xem kịch và... Cải lương Hồ quảng. Tiến thích mặc áo trắng quần xanh để đi học trường công, Thanh khoái có khăn áo rườm rà để đóng tuồng.

Tôi gọi Thanh:

— Thanh nè! Minh là con trai, đi học trường con trai, mà cứ yêu điệu như vậy người ta đuổi qua trường con gái đấy!

Thanh tháo chiếc khăn xuống, nhoeo miệng cười:

— Em chơi một tí thôi. Bữa nào đi học em lại học đàn hoàng.

— Giỏi lắm! Học rồi lớn lên Thanh sẽ làm gì nào?

— Làm nghề gì hở chị?

— Ừ! Chẳng hạn như anh Tiến đó, anh ấy mơ làm phi hành gia để lên mặt trăng. Còn Thanh?

— Em cũng mơ lên mặt trăng.

— Thật không?

— Thật chứ! Em sẽ đi đua cùng với anh Tiến.

Thanh đã lên mặt trăng trước Tiến. Một cuộc so tài thầm lặng! Tiến còn chờ ngày hai mươi tuổi. Nhưng cu Thanh thì chỉ cần đợi lên đâu một cái vương miện bằng giấy.

*Đây là chiếc nguyệt xa do em
sáng chế.*

Phương ngôn
ESPAGNOL

Mùi thơm nhất là mùi thơm của lúa
gạo, vị ngon nhất là vị của muối, tình
yêu quý nhất là tình yêu của trẻ thơ.

khoác một tấm mền, và nhún chân một cái... Xoèng! Tiếng chiêng trống già bằng miệng đã nổi lên. Và « Đường Minh Hoàng tí hon » đang đứng trên... cung Quảng. Thật là huyền diệu! Thật là thơ mộng! Trung Thu chưa đến, nhưng tôi nghe xung quanh mình nhiều tiếng trống múa lân như đã vang dội. A, ít ra trong cái khổ gọn của đời sống, của thời đại nguyên tử, vẫn còn có những phút giây hay hay như thế. Tôi vỗ tay khen ngợi Thanh. Thanh đang bước trên mặt đất quê hương chị Hằng — làm bằng mền và gối. Thật êm ái, không âm u lạnh lùng như mặt đất cung trăng mà Tiến đã vẽ, như những người phi hành gia đã thấy.

Tiến tức lắm. Dù không ghét những trò chơi của Thanh nhưng đề tỏ ra « ta là người lớn ». Tiến bỏ ra sân nhà.

Đêm đã xuống thật bình yên. Ở đây mùa thu không vui, không thơ mộng nhưng Tiến không phải nghe súng bắn hay bom nổ như ở nhiều

nơi mà Tiến biết qua sách Địa dư, qua tin thời sự. Tiến đôi mắt nhìn lên trời. Tiến đã thấy trăng ở sau mây. Khích động quá, cái mảnh tròn và vàng rực đó. Từ năm tuổi đến nay Tiến đã vẽ biết bao nhiêu chiếc phi thuyền. Trái mơ chưa chín. Nhưng Tiến sẽ lên đó, cầm một ngọn cờ, nhặt vài màu đá, và... và làm gì nữa nhỉ?...

— Cho Tiến này!

Tiến ngạc nhiên sáng đôi mắt lên. Một màu đá trong tay chị. Tiến nắm lấy, thắc mắc:

— Đá gì đây chị?

— Đó Tiến biết.

— Đá mặt trăng, phải không?

— Sai rồi! Đá ở núi Châu Thới, chị nhặt và giữ mấy năm nay. Cho tiến đó!

Tiến băn khoăn chưa hiểu. Tôi xoa đầu em, nói:

— Tiến biết không, đá này hay hơn đá mặt trăng nhiều. Vì đá mặt trăng được mang về nghiên cứu,

nếu có những gì quý giá thì con người cũng khó lòng mà đạt được, vì nó xa xôi quá! Còn đất đã lấy từ nước non mình, đáng được nghiên cứu hơn hết, Vì...

Tôi không biết nói sao cho đủ ý. Tiến mới có mười tuổi. Hãy để cho em nuôi trái mơ. Tôi thật, bấy khi phá quấy những ý tưởng của em. Nhưng Tiến đã cười, và em tiếp lời tôi:

— Em hiểu rồi! Vì trong đất đã có những giọt dầu hỏa. Em nghe người ta nói vậy, đúng không chị? Nếu biết trong đất đã nước mình có dầu hỏa, mình sẽ dễ tìm kiếm hơn là tìm kiếm một thứ gì trên mặt trăng, phải không chị?

— Ừ!

Tôi lặng im, và nghe gió thu mát rượi cả lòng. Tiến không còn nhìn mặt trăng nữa, mà say sưa ngắm màu đá. Em ơi! Quê hương ta chưa cần có một chiếc phi thuyền, nhưng đang rất cần nhiều dụng cụ, nhiều nhân lực để tìm dầu hỏa. Rồi em sẽ lớn, rồi các em sẽ lớn nhé! Những giấc mơ của chúng ta chắc chắn sẽ nhỏ dần theo ngày tháng — nhưng đến một điểm nào thôi, rồi sẽ ngừng lại, và tiếp tục. Ở đó, giấc mơ thành sự thật. Tiến hiểu gì không?

NGUYỄN THỊ MỸ THANH

— Để nói về một mối lo hão, lo bủ lạp, lo những chuyện chẳng ăn nhậu gì lời ai, ta thường được nghe câu tục ngữ: (Xời ơi!) Lo gì? Lo bò trắng răng, lo Ông Trời đổ, lo thằn trên cây!»

Đúng ra phải nói là lo Bò trắng răng, vì hàm trên của con bò không có răng cửa. Bò nó chẳng lo thì thôi, cứ sao ta lại đi... lo giúp nhì?

— Nói bò trắng răng cửa lại sự nhờ chuyện Chú Cuội thiếu... răng nanh và Ông Thiên Lôi thiếu râu cằm, như câu hát thách cưới sau đây của một đấng tóc dài kèn chông, đời xưa:

Cười em làm vạn trâu bò
Bã vạn dễ lộn chín vỏ rùa
Lăm
Lá đa mặt Nguyệt đêm rằm
Răng nanh thàng Cuội râu cằm
Thiên Lôi!

(Ca dao trào lộng V.N.)

— Cái vụ răng nanh chú Cuội và râu cằm ông Thiên Lôi này, ST chỉ ghi chơi nhân mùa Trăng tháng Tám mà không dám bảo, dám gặng tở xác thực, vốn là tởn chỉ của mục STBK. Bởi một lẽ giản dị là ST chưa được hân hạnh diện kiến cả chú Cuội lẫn ông... Thiên Lôi (!), đề mà kiểm chứng.

S.T.

Hà Nội, ngày giỗ mẹ

Đây rồi, lại anh bếp Năm
tay mang gói bánh, tay cầm bó hoa
dù anh làm ở đâu xa
mỗi năm vẫn đến thăm nhà chủ xưa.

Trẻ con trông thấy đều ưa
vì anh nói chuyện kể khả thực vui
nhà tuy thay đổi chỗ rồi
mà anh vẫn kiếm tới nơi đúng kỳ.

Từ ngày mẹ chủ mất đi
hàng năm anh bếp tìm bẻ thấp hương
tháng hai âm lịch, hăm lăm
trước bàn thờ có anh Năm lạy quỳ...

Ngày xưa, con bé mồ côi

Cha không cho chạy rong rài
quanh năm lủi thủi nó chơi trong
nhà

anh em nhiều đấy, nhưng mà
con trai riêng cánh, gái ta một mình.

Bao nhiêu con bé chung quanh
có em cô chị học hành vui thay
đánh truyền, bầy cổ, nhầy dây..
trò chơi nào cũng cả bầy với nhau.

Câu cho các anh lớn mau
làm chú rề đón cô dâu áo hồng
chao ôi mong quá là mong
bao giờ có chị em chung một nhà.

Thấy cô hàng xóm theo thừa
lân la bé học đường tua khăn mề
rồi cô lại dạy đan len
đưa tre vót nhọn làm kim tập tành.

Cô cho mười sợi đỏ xanh
nối vào, đan mãi cho thành quen
tay

áo len nhà ngấn cũ đây
tháo ra đan lại ngày ngày thật ham

(rồi thành đứa bé nhận đan
thường khuya với ngọn đèn con
miệt mài).

TRẦN THỊ TUỆ MAI

Trên Đỉnh Hy Vọng

NGUYỄN THÁI HẢI

CON Bông nằm im trong lòng mẹ, mắt nó lìm dim mơ màng. Bà Năm ôm chặt con, hôn nhẹ lên mái tóc con bé. Cảnh đó, trên chiếc chõng tre, thằng Thiệt nằm ngủ ngon lành, co quắp như con tôm. Chợt Bông nắm tay mẹ, nói:

— Chiều nay cô giáo cho đề luận hay lắm mà ơi.

— Đề luận ra sao đâu?

— Cô bảo tui con kể lại cuộc vui đêm Trung Thu ..

— Rồi con làm được không?

— Được chứ sao không, má. Con kể rằng cứ mỗi lần Trung

thu, má đều mua đèn, bánh cho con và thằng Thiệt. Rồi tới đêm đó, tui con đi rước đèn...

Bà Năm cười gượng gạo:

— Con khéo tưởng tượng quá, Bông à...

Giọng con Bông nghe bất tội nghiệp:

— Chờ mà nghĩ coi, có năm nào tui con được chơi đèn đâu. Con phải tả tưởng tượng cho hả lòng chứ...

Có tiếng chép miệng của bà Năm. Tiếng chép miệng như nỗi khổ đau chắt chừa thật lâu mới có cơ hội bày tỏ. Bốn năm dư rồi, hai đứa nhỏ không biết đến Trung Thu. Tội nghiệp chúng, con nhà nghèo sớm hiểu biết, không khi nào hé môi đòi đèn bánh. Con Bông vừa kể chuyện lảm lộn, bà Năm biết nó mượn cớ đề nhắc khéo.

— Bông à, con có đề ý đến những đêm Trung thu đã qua có đêm gì đặc biệt không?

— Có gì mà?

— Trời mưa đó con. Tháng tám là tháng mưa ở xứ ta, con nhớ lại coi, có năm nào đêm Trung thu trời không mưa đâu. Bọn nhỏ chơi đèn ướt như chuột lột...

Đến phiên con Bông hiểu ý má. Câu chuyện trời mưa của má nó như một an ủi không hơn không kém. Bông muốn hỏi má: «Thì trời mưa không chơi rước đèn được, vậy còn bánh thì sao? Ăn bánh đâu có cần phải trời tạnh?». Nhưng rồi, Bông im lặng vì nó hiểu dù có nói gì đi nữa, má nó cũng chẳng đào đâu ra tiền mà mua đồ chơi, quà bánh cho chị

em nó. Bông liếc qua bên thằng Thiệt, em nó ngủ ngon lành quá đi, dễ thương vô cùng.

— Má, mấy bữa nay con thấy thằng Thiệt ít nói. Chắc nó buồn vì không còn gì chơi Trung Thu đó má à.

— Má biết chờ sao không, con. Nhưng má không làm sao hơn được. Bông à, con thương em con không?

Bông hơi tròn mắt, không hiểu tại sao má nó lại hỏi câu đó. Có chuyện gì không, hay chỉ là một câu hỏi tình cờ?

— Sao con không trả lời má?

— Dạ... có...

— Để má nói cho con nghe điều này, hồi trưa nay, cô Tư con ông Cả từ trên Sài Gòn về quê chơi, con có biết không?

— Dạ biết.

— Cô Tư muốn xin má cho con lên Sài Gòn phụ việc nhà cho cô ấy đó Bông à.

Con Bông giật nảy mình, ngồi nhồm dậy. Nó nhìn bà Năm tròn trối.

— Ý con ra sao Bông?

— Con không đi đâu má. Xa má, xa thằng Thiệt, làm sao con chịu được, má.

— Nhưng lên trên đó con sẽ được sung sướng. Cô Tư tính tình ra sao chắc con đã biết. Cô hiền lành, thương người, má tin rằng con sẽ được cô chăm sóc, Cô còn hứa sẽ cho con đi học lại nếu con ngoan ngoãn...

— Dù thế nào con cũng không đi đâu má...

— Vậy mà hồi nãy con nói con thương thằng Thiệt...

— Tại con thương nó chờ sao không má.

— Con thương nó thì con phải nhận lời đi Sài Gòn. Má sẽ dùng tiền công cô Tư cho con để lo cho thằng Thiệt ăn học.

Bông khô nước mắt. Nó tròn mắt, đôi mắt của loài nai, ngu ngơ, dễ thương mà đầy tội nghiệp. Bà Năm như đoán hiểu tâm trạng của Bông, vỗ về nó:

— Thôi con, để đó rồi mai mốt tính lại. Đêm mai là Trung Thu rồi, con thử đoán với má xem là trời mưa hay tạnh?

Bông mau buồn mà cũng mau vui, dù sao, nó cũng chỉ là một đứa trẻ mười ba, mười bốn. Chỉ cần một câu nói của bà Năm, Bông đã quên hẳn chuyện đi làm. Trong trí nó, hình ảnh Trung Thu chao qua chao lại. Nó mỉm cười:

— Chắc lại trời mưa rồi má à...

— Tại sao con lại đoán như vậy?

— Tại vì con vẫn chưa có đèn chơi nên con ao ước trời mưa cho đỡ... tức má má.

— Má cũng đoán trời mưa. Nhưng má đoán như vậy là vì má muốn được ngồi kể chuyện cổ tích cho con và thằng Thiệt nghe như mọi năm. Má thích cái cảnh êm ấm đó, Bông à. Con có thích không?

— Có chứ sao không má.

Bông đáp rồi, dụi dần vào hai tay, nhắm mắt lại. Nó hí một chút để nhìn thằng Thiệt, sau đó, nó muốn ngủ như em. Để chờ ngày mai trời mưa và để chờ nghe chuyện cổ tích mà nó kể. Nó vẫn thường khoe với bạn bè:

«Má tao có cả một kho tàng cổ tích đó tại đây».

Thằng Thiệt đứng nhìn chiếc đèn con cá của con Hồng không chớp. Nhà giàu có khác, đèn thiệt là đẹp. Vậy mà con Hồng còn chê. Thiệt liếm mép, phải chi con Hồng chê riết rồi đem cái đèn quăng ra sân, chắc Thiệt sẽ lượm lên liền.

— Thiệt, xuống nói coi!

Tiếng của con Bông làm Thiệt hết mơ mộng. Nó bước vội xuống bếp. Con Bông đang cầm trong tay cuốn tập của nó đã cũ mềm nhưng bla còn mới tinh. Thiệt hoảng hồn.

— Giấy bóng bao tập của mày đâu rồi, hả Thiệt?

Thiện đáp ứng:

— Dạ... em... em gỡ ra rồi...

Bông hạch sách em:

— Gỡ ra làm gì?

— ...

— Tao hỏi sao không nói? Gỡ giấy bao tập ra làm gì?

— Em...

— Muốn tao méc mà không?

— ... Không...

— Thì nói!

— ... em... em làm đèn...

Con Bông bỗng dịu hẳn ánh mắt. Nó tần ngần đứng nhìn thằng Thiệt một lúc rồi buông một tiếng thở dài, sau đó, con nhỏ quay đi. Thiệt không hiểu gì hết, vội chạy theo chị, níu tay con Bông lại:

— Em mới mở ra chứ chưa có dán vào đèn, để em bao lại nghe chị...

Bông đứng khựng lại. Thiệt thấy mắt chị đỏ hoe.

— Mà mày làm đèn gì vậy?

— Đèn ngôi sao.

— Làm rồi chưa?

— Rồi, chỉ còn thiếu giấy bóng dán bên ngoài...

— Một mình mày làm hả?

— Dạ.

— Lão.

— Thiệt, thằng Tèo chỉ em mà. Nó cho tre để em tự làm lấy.

Bông nhien, Bông cười. Con nhỏ nổi tính tò mò, muốn xem cái đèn công trình của thằng Thiệt.

— Mày coi vậy mà hay hả. Cho tao coi cái đèn một chút được không?

— Chị đừng cười em nghe...

— Ờ...

Bông đáp như vậy, nhưng rồi khi Thiệt đưa nó xuống một xô bếp, lôi ra một cái đèn cho nó coi, con nhỏ cười hí hí. Đèn ngôi sao gì mà xếp lếp. Đèn không có bụng thì lấy chỗ đâu để thắp đèn? Thiệt đỏ mặt:

— Chị hứa không cười em rồi mà. Bộ đèn không đẹp sao?

— Đẹp lắm chứ, nhưng thiếu cái bụng.

— Cái bụng gì?

— Phải có năm cây chổng, đèn mới phình ra để mày thắp đèn chứ.

— *Cột chống phải làm ra sao?*

Con Bông khum xuống, luồn tay vào giữa hai khung sao năm cánh kéo rời ra hai phần. Chiếc đèn phình rộng ở giữa. Thiệt vỗ tay reo:

Đẹp quá. Chị dạy em làm *cột chống* đi...

Con Bông muốn ừ, nhưng nó chợt nhớ ra nó cũng đâu biết làm *cột chống*. Những gì nó nói với thằng Thiệt này giờ chỉ là những điều nó đọc được trong một bài báo dạy làm đèn ngôi sao. Bông nhớ như in một câu trong bài đó: « *Cột cột chống vào thân đèn là một việc tương đối khó khăn nhất* ».

— Tao đâu biết làm Thiệt...

Thiệt thì ngầu:

— Rồi làm sao em có đèn chơi?

Bông nhìn gương mặt thất vọng của em mà muốn khóc. Nó muốn nói mà nghẹn lời? « *Chị biết làm sao đây?* ».

Đêm Trung Thu năm nay, trời lại mưa đông như con Bông nghĩ. Cảnh vẫn như những năm nào. Má nó ngồi trên chõng và Bông. Thiệt nằm đợi nghe chuyện. Có hai điểm khác là bên cạnh chị em Bông có một chiếc bánh Trung Thu, chiếc bánh cô Tư cho chị em nó, và nơi cửa bếp có treo một chiếc đèn ngôi sao, dán bằng giấy bóng bao tập. Nhưng không phải giấy bao tập của thằng Thiệt, mà của con Bông. Con nhỏ chưa quyết định dứt khoát có theo cô Tư lên Sài Gòn làm hay không, nhưng nó mới được nhà trường thông báo phải đóng học phí, nếu

không, hai chị em nó phải nghỉ học. Từ giấy thông báo đó, Bông còn giữ kín, chưa đưa cho má nó xem. Nó đang nghĩ đến chuyện nghỉ học.

Bà Năm cắt bánh ra làm hai, chia cho mỗi đứa một nửa. Thiệt đưa lên miệng cắn ăn ngon lành. Bông còn chần chừ, rồi nó ngắt một nửa phần bánh của mình đưa cho má.

— Má ăn với con cho vui má.

Thằng Thiệt thấy vậy cũng bắt chước, ngắt một miếng đưa cho má. Bà Năm lắc đầu, giọng cảm động nói:

— Má không ăn đâu, hai con ăn đi. Má thích ngồi kể chuyện cho hai con nghe hơn là ăn bánh.

Thiệt reo lên:

— Má kể chuyện đi má.

— Con nóng lòng nghe lắm phải không Thiệt?

Thiệt cười ngòn nghèn.

« Ngày xưa có một gia đình nghèo, nghèo lắm. Hai vợ chồng nhà đó chỉ có một đứa con trai. Khi cha mẹ chết đi, thằng bé phải lang thang khắp nơi kiếm sống. Lâu lắm, sau những ngày vất vả, nó mới được một nhà giàu nọ nhận làm công. Ban ngày nó phải chăn trâu, ban đêm về bừa củi, giặt giũ đồ đạc, sáng thức sớm đun nước, pha trà.

Thằng nhỏ rất ham học. Nó lén chủ, bỏ mặc trâu ăn cỏ ngoài đồng để lén đến trường học. Nhiều lần, chủ nó bắt gặp, đánh, mà nó vẫn không chừa. Hôm đó, thằng nhỏ lại bỏ trâu ngoài ruộng để đi đến trường. Khi trở về, nó

— Chết rồi...

— Không sao đâu má.. .Thằng Thiệt sẽ vẫn được tiếp tục học...

— Con... ?

— Con đã nghĩ kỹ rồi má. Con sẽ nghỉ học đi làm cho cô Tư.

Bà nắm lấy con Bông mà nghe nghẹn ngào khôn xiết. Bông hỏi má :

— Má à...

— Gì con ?

— Có định nói hy vọng thiệt không hả má ?

— Có chứ sao không con... Có trong truyện cổ tích đó...

— Không. con hỏi có thiệt không kia. Ngoài đời đó.

— Ngoài đời thì... không. mà con hỏi chi vậy ?

Bông nhắm mắt lại. Nó muốn nói với má nó rằng nó tin chính ngay ngoài đời, ngay cuộc đời thực này cũng có định hy vọng nữa. Định hy vọng đó, em nó, thằng Thiệt, sẽ leo lên, với sự giúp đỡ của một bà Tiên, bà Tiên Bông.

Chứ bộ nó chẳng phải là một bà Tiên đó sao ? Nó đã hy sinh cho em được tiếp tục học hành, có khác nào bà Tiên trong truyện cổ tích giúp thằng nhỏ đi trọn đường học vấn.

Tiếng của bà Năm vang lên :

— Bông ơi, Bông à, con ngủ rồi hả con ?

Bông chưa ngủ. Nhưng con nhò không đáp lời má. Nó đang nghĩ lại câu chuyện cổ tích vừa được nghe. Nó vui sướng với vai trò bà Tiên của mình. Ánh lửa leo lét nơi chiếc đèn ngồi sao chợt tắt. Ngọn đèn cây đã lụn tàn. Bông chợt mở choàng mắt ra, nói với má :

— Má, má thắp thêm cây đèn cây nữa đi má.

Bà năm ngạc nhiên :

— Ủa, con chưa ngủ sao ? Mà đêm cũng khuya rồi, thắp đèn làm chi nữa ...

— Mặc con. Má chiều con đi má...

Bà nắm gần ngọn đèn mới. Lửa cháy loè. Đèn sáng trưng như hồn con Bông đang nở hoa. Con nhò nhìn qua thằng Thiệt. Nó nhắm trong trí : « Chị sẽ giúp em lên tận đỉnh hy vọng. Nghe Thiệt ! »

Ngoài trời, trăng thu tròn, sáng Chị Hằng cười.

NGUYỄN THÁI HẢI

□ *Vị Đệ Nhất Phu Nhân đạo đức nhất của Hoa Kỳ có lẽ là Bà Sarah Childress Polk, phu nhân của Tổng Thống James K. Polk. Suốt nhiệm kỳ 4 năm của chồng (1845 — 1849), bà cấm tổ chức mọi cuộc khiêu vũ, tiệc rượu và chơi bài, dù chỉ để giải trí, trong Tòa Bạch Ốc. Một Đệ I Phu Nhân khác, Bà Lucy Hayesi phu nhân của TT. Rutherford B. Hayes, được giới thân cận thân mật gọi là "Lucy nước chanh" vì suốt thời gian lưu ngụ cùng chồng ở Bạch Ốc bà không cho dọn rượu hoặc các thức uống có chất rượu bao giờ.*

JONBERT

Sung sướng thay kẻ nào có cây đàn trong tay, có khúc nhạc trong trí và biết lấy hình động đề gây nên tiếng đàn.

RODIN

Thế gian chỉ thật sự hạnh phúc khi mọi người đều có tâm hồn nghệ sĩ, nghĩa là vui vẻ làm công việc của mình.

J. CLARETIE

Bạn yêu sách ư? Đó là bạn hạnh phúc suốt đời vậy.

V. LARBAUD

Đọc sách — đó là một tội xấu mà không bị chế trách.

GI. BARRY

Dân chủ là gì? Là anh được nói những gì anh muốn nói và làm những gì kẻ khác bảo phải làm.

G. CLÉMENTEAU

Chế độ dân chủ, anh biết nó là cái gì không? Là cái quyền loài rận được ăn loài sư tử.

ngay. Cuối cùng, chỉ cầu học đã thông. Nó đáp lời người kia :

— Thưa ông, dù sao con vẫn muốn học hơn. Vì con nghĩ, chỉ có sự học mới giúp con mở mang trí óc.

Vừa dứt lời, thằng nhỏ đã thấy người la mặt biển mất, thay vào đó, bà Tiên hiện ra. Bà giờ đưa phép nói với nó :

— Con quả là đứa trẻ hiếu học. Ta rất hài lòng. Để giữ đúng lời hứa, ta sẽ dạy cho con tất cả những gì con muốn biết. Thêm vào đó, ta còn ban cho con một trí thông minh hiếm có trên đời.

Truyện hết thì ngoài trời, mưa cũng vừa tạnh. Con Bông còn nằm yên bên mẹ, nhưng thằng Thiệt đã ngủ. Ngọn đèn cây nhỏ trong chiếc đèn ngói sao dán bằng giấy bao tập còn có chút xiu, le lói. Bà nằm lay con hỏi :

— Con ngủ chưa Bông ?

— Chưa đâu má.

— Coi cái thằng Thiệt kia, mới đó mà đã ngủ khò. Tội nghiệp. Cái bách còn một màu nhỏ ngất cho má, nó vẫn không chịu ăn...

Bông ngược nhìn má :

— Má à...

— Gì con ?

— Thấy Hiệu trưởng mới gửi cho má lá thư...

— Vậy hả ?

— Nhưng má khỏi đọc cũng được. Con đọc rồi.

— Thấy nói gì trong đó ?

— Thấy Hiệu trưởng hỏi má đóng tiền học cho con và thằng Thiệt, nếu không, tháng tới tui con phải nghỉ học.

— Chết rồi...

— Không sao đâu má.. .Thằng Thiệt sẽ vẫn được tiếp tục học...

— Con... ?

— Con đã nghĩ kỹ rồi má. Con sẽ nghỉ học đi làm cho cô Tư.

Bà nắm ôm lấy con Bông mà nghe nghẹn ngào khôn xiết. Bông hỏi má :

— Má à...

— Gì con ?

— Có định nói hy vọng thiệt không hả má ?

— Có chứ sao không con... Có trong truyện cổ tích đó...

— Không. con hỏi có thiệt không kia. Ngoài đời đó.

— Ngoài đời thì... không. mà con hỏi chi vậy ?

Bông nhắm mắt lại. Nó muốn nói với má nó rằng nó tin chính ngay ngoài đời, ngay cuộc đời thực này cũng có định hy vọng nữa. Định hy vọng đó, em nó, thằng Thiệt, sẽ leo tới, với sự giúp đỡ của một bà Tiên, bà Tiên Bông.

Chứ bộ nó chẳng phải là một bà Tiên đó sao ? Nó đã hy sinh cho em được tiếp tục học hành, có khác nào bà Tiên trong truyện cổ tích giúp thặng nhô đi tron đường học vấn.

Tiếng của bà Năm vang lên :

— Bông ơi, Bông à, con ngủ rồi hả con ?

Bông chưa ngủ. Nhưng con nhô không đáp lời má. Nó đang nghĩ lại câu chuyện cổ tích vừa được nghe. Nó vui sướng với vai trò bà Tiên của mình. Ánh lửa leo lét nơi chiếc đèn ngồi sao chợt tắt. Ngọn đèn cây đã lụn tàn. Bông chợt mở choàng mắt ra, nói với má :

— Má, má thắp thêm cây đèn cây nữa đi má.

Bà năm ngạc nhiên :

— Ủa, con chưa ngủ sao ? Mà đêm cũng khuya rồi, thắp đèn làm chi nữa ...

— Mặc con. Má chiều con đi má...

Bà nắm gần ngọn đèn mới. Lửa cháy loè. Đèn sáng trưng như hồn con Bông đang nở hoa. Con nhô nhìn qua thằng Thiệt. Nó nhắm trong trí : « Chị sẽ giúp em lên tận đỉnh hy vọng. Nghe Thiệt ! »

Ngoài trời, trăng thu tròn, sáng Chì Hằng cười.

NGUYỄN THÁI HẢI

□ *Vị Đệ Nhất Phu Nhân đạo đức nhất của Hoa Kỳ có lẽ là Bà Sarah Childress Polk, phu nhân của Tổng Thống James K. Polk. Suốt nhiệm kỳ 4 năm của chồng (1845 — 1849), bà cấm tổ chức mọi cuộc khiêu vũ, tiệc rượu và chơi bài, dù chỉ để giải trí, trong Tòa Bạch Ốc. Một Đệ I Phu Nhân khác, Bà Lucy Hayes, phu nhân của TT. Rutherford B. Hayes, được giới thân cận thân mật gọi là "Lucy nước chanh" vì suốt thời gian lưu ngụ cùng chồng ở Bạch Ốc bà không cho dọn rượu hoặc các thức uống có chất rượu bao giờ.*

C 10.— CHỈ CÓ THỂ...

Tại phòng khám bệnh của một bác sĩ chuyên trị bệnh trẻ em. Một cậu bé trạc năm tuổi tay ôm bụng ngồi trên ghế, không buồn đứng dậy.

Bác sĩ vẫy tay ra hiệu cho cậu lại gần. Cậu bé không nói năng gì, tay vẫn ôm bụng. Bác sĩ hỏi:

— Em làm sao thế?

Cậu bé vẫn không chịu trả lời.

— Em đau bụng lắm phải không?

— Thưa không.

— Thế thì em đưa hai tay lên cao cho bác sĩ xem nào!

— Dạ... không được ạ!

— Tại sao?

— Dạ... tại cái dây lưng quần của cháu bị đứt ạ!

MINH CHÂU

C 11.— CẢM PHIÊN

Trong tiệm ăn ông khách nói với người bồi:

— Tôi gọi con vịt cả 20 phút rồi. Sao lâu giữ vậy?

— Ông cảm phiền. Chúng tôi đang đợi người khác gọi nửa con kia. Chúng tôi không thể giết nửa con vịt.

TRẦN THỊ LOAN

C 12.— ĐAU

Cu Tí rất lười. Sáng thứ hai, hân ta tỉnh dậy và nằm rên trên giường.

Mẹ hỏi: Con đau ở đâu thế!

Cu Tí: Dạ, ở... trường học ạ.

TÂM TRÈ

Mến tặng anh Đầu Bò tấm hình mới nhất của em để làm kỷ niệm.

Thằng Tèo, bạn em, chụp cho em dịp hè vừa rồi ở Cáp đó. Nhưng anh không thấy em đâu, vì lúc ấy em còn lặn dưới nước.

Chào anh,

Cu Tí.

C 13.— NHỜ TRỜI...

Có hai bà khách nọ, không hẹn mà nên, cùng vào một tiệm mua lồng đèn cho con nhân dịp Trung Thu. Chủ tiệm vốn quen với cả hai bà nên đón đã chào mời.

— Ủi giới ơi! Quý hóa quá! Hôm nay cả hai bà chị cùng vào tiệm em mua hàng. Dạ thưa độ rày hai bà chị ra sao ạ?

Một bà nhũn nhặn đáp:

— Dạ cảm ơn bà, nhờ trời ngày cũng đủ hai bữa cháo ạ!

Bà khách kia vốn là vợ một thương gia lớn nhoeén miệng cười:

— Dạ còn về phần em thì nhờ trời nên ngày cũng đủ hai bữa... tiệc!

C 14.— TAO CŨNG THÍCH NHƯ MÀY...

Cu Toe xưa vốn là con nhà khá giả nên Trung Thu nào cũng được cha mẹ sắm cho một cái lồng đèn thật đẹp. Trung Thu năm nay vì biện pháp kinh tế thất lưng buộc bụng nên Toe chỉ có lồng đèn xếp bằng giấy. Bữa rước đèn, cu Toe nói với cu Tí như đề chưa thẹn:

— Tao ghét mấy cái lồng đèn con cá, con bướm, xe tăng... lắm mày ạ! Lồng đèn gì mà vẽ màu lòe loẹt. Mấy năm trước tại tao còn nhỏ nên tao mới đòi má tao mua mấy cái đèn đó. Năm nay tao lớn rồi nên tao mới chọn cái lồng đèn xếp bằng giấy này đó mày!

Cu Tí đáp gọn:

— Ủ! Tao cũng thích cái lồng đèn xếp có nhiều hoa hoè này như mày vậy.

TAM ANH

GIẢI THOẠI

Cố Thủ Tướng Anh, ông Churchill, một hôm đang ở nhà người bạn chợt nhớ rằng chỉ còn vài phút nữa ông sẽ phải đọc một bài diễn văn vô tuyến truyền thanh. Ông chạy ra vẫy một chiếc taxi để đến thẳng đài B.B.C.

Nhưng anh tài xế lịch sự từ chối:

— Rất tiếc, thưa ngài, tôi đang chờ nghe bài diễn văn truyền thanh của Thủ Tướng Churchill, không thể đi ngay được.

Sung sướng và cảm động quá, Churchill móc túi đặt vào tay anh tài xế tờ giấy bạc một ngàn bảng Anh.

Anh tài xế nhìn kỹ tờ giấy bạc, rồi cũng cảm động không kém, tắc lưỡi:

— Vâng, mời Ngài lên, tôi xin đi ngay. Thôi thấy kệ ông Churchill với bài diễn văn của ông ấy.

□□

NỤ CƯỜI ĐƯỢC CHỌN kỳ này là nụ cười số C. 13 của bạn TAM ANH

Trong vài ngày tới, Bạn sẽ nhận được món quà nhỏ văn nghệ gửi tới tận nhà.

ĐẦU BỜ

NÚT GIẤY

● SONG THẤT

Qua bài trước (TH. số 225) chúng ta đã biết sự quan trọng của Nút giấy, không riêng gì cho người Hướng Đạo Sinh mà cho tất cả chúng ta trong sinh hoạt hàng ngày.

Sự thực, trừ một số nút đặc biệt phức tạp khi thực hiện cũng như khi sử dụng, còn lại hầu hết đều khá quen thuộc với chúng ta. Quen quá thành không đề ý nữa: Một giải tóc kết đuôi sam — nút hện: một sợi dây nòng quai thao của quí bà — nút cúc; một nút buộc giày giày của quí cậu — nút hoa; hay cái nút buộc lưng quần trong trường hợp... bất khả kháng này:

*Đôi khi vô ý hát hoi
Thút quần nhỡ... dirl làm đôi: hể gì?
Nhớ ngay Nút Dẹt nổi đi
(Dùng làm (ra) Bỏ cái: tức thì
tuột ngay! (1)*

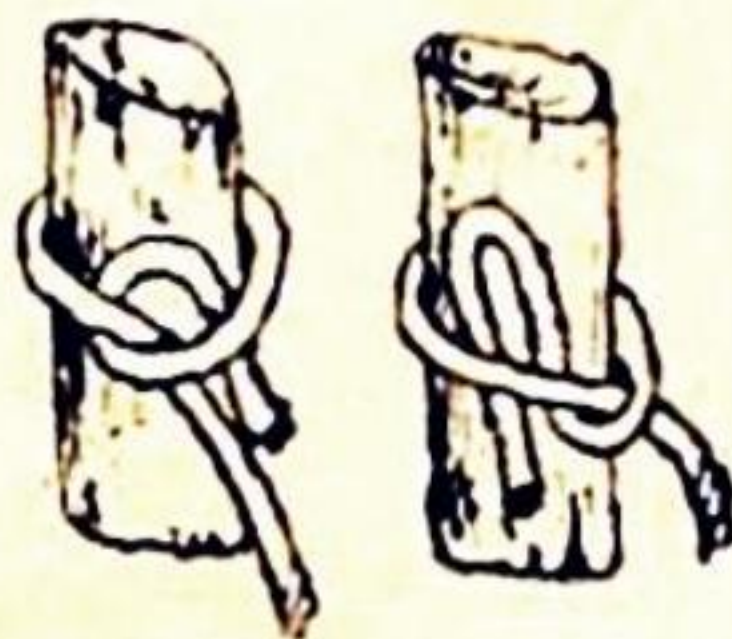
Sử dụng Nút giấy điều cần nhất là phải thắt đúng cách. Một chiếc nút thắt: đúng cách, khi dùng sẽ hữu hiệu; và khi cần mở sẽ mở được nhanh chóng. Mỗi nút lại có một vài công dụng riêng của nó, do đó bạn phải ứng dụng đúng chỗ. Cuối cùng là sử dụng thành thạo.

Theo dõi các hình vẽ, bạn có thể tự học thắt được không khó. Tuy nhiên nếu được hai người chỉ dẫn cho nhau, học sẽ nhanh chóng hơn. Bạn thực tập thắt mở trên

một cái cột trụ, hoặc ngay trên đầu gối bạn, và quanh mình bạn. Bạn cũng phải tập thắt mở trong bóng tối nữa, vì đâu phải lúc nào bạn cũng có sẵn đèn đóm khi cần phải dùng đến một cái nút trong đêm tối?

Xin nhắc lại bạn: một sợi giấy để thực tập tốt, dài khoảng 2m bằng sợi gai (giấy vải mềm quá, còn giấy ny lông lại cứng quá), có đường kính tối thiểu phải là 5,6 mm.

8. NÚT GỖ ĐƠN

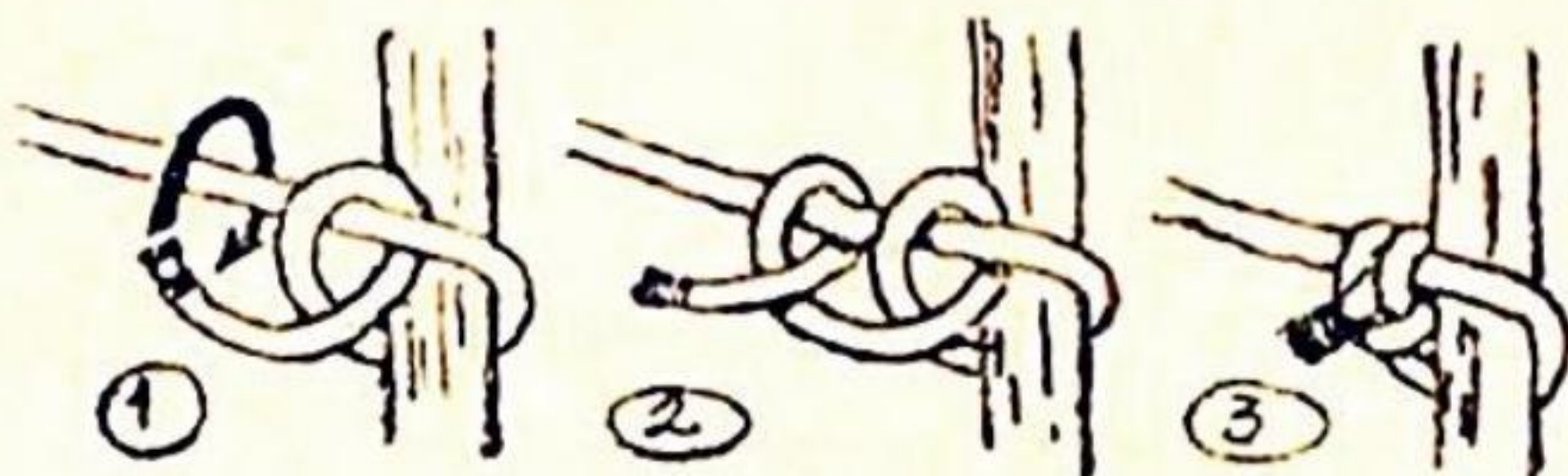

Nút này dễ sụt, khi sử dụng phải luôn luôn kéo căng sợi giấy.

9.— NÚT GỖ KÉP

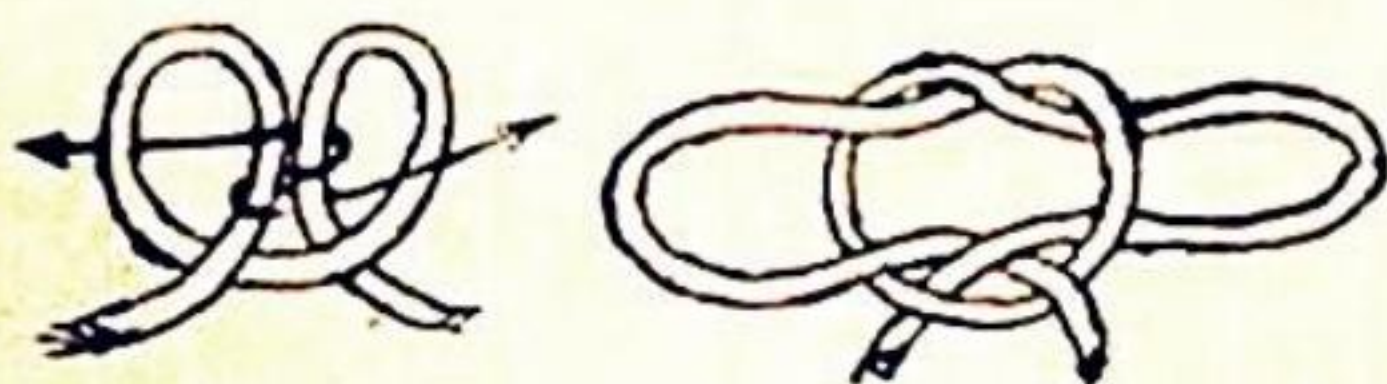
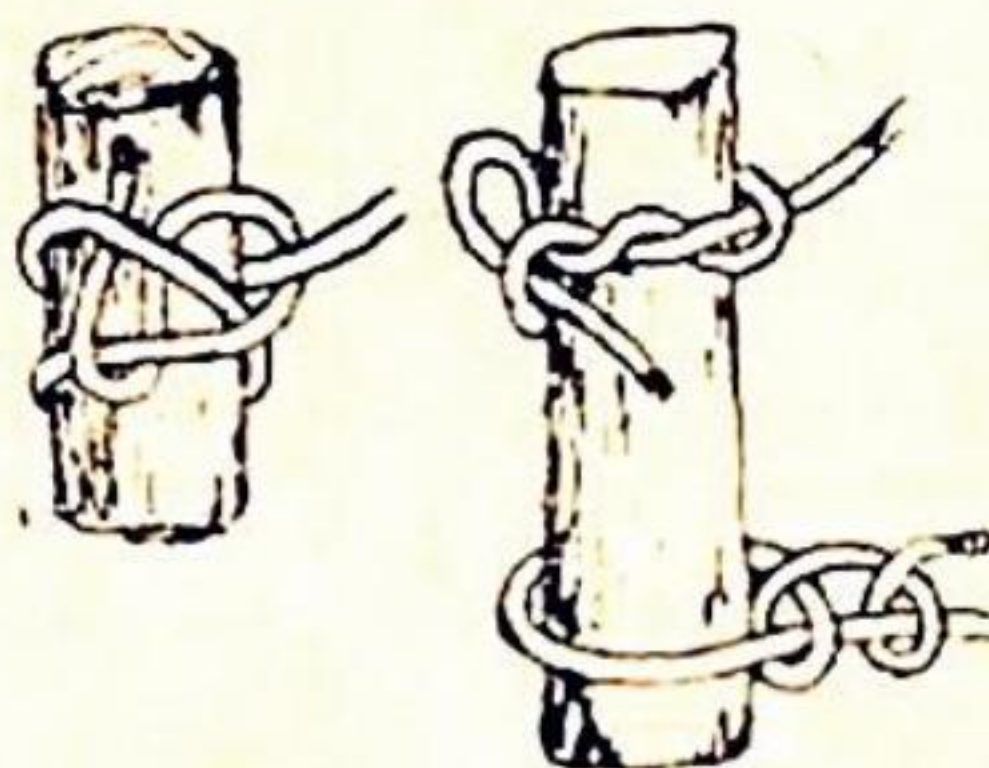
Gọi là «kép» nhưng là nút đơn giản nhất để cột giấy thừng vào cọc hoặc khoen sắt, thật chắc.

CÔNG DỤNG: Đe neo thuyền, neo trâu bò v.v...

Gỗ đơn sợ rớt bề đầu
Thì dây gỗ kép hãy mau làm liền
Nút này chắc chắn hơn trên
Cỏ rơi bề sợ đem liền nhà thương!

9B.— NÚT GỖ KÉP

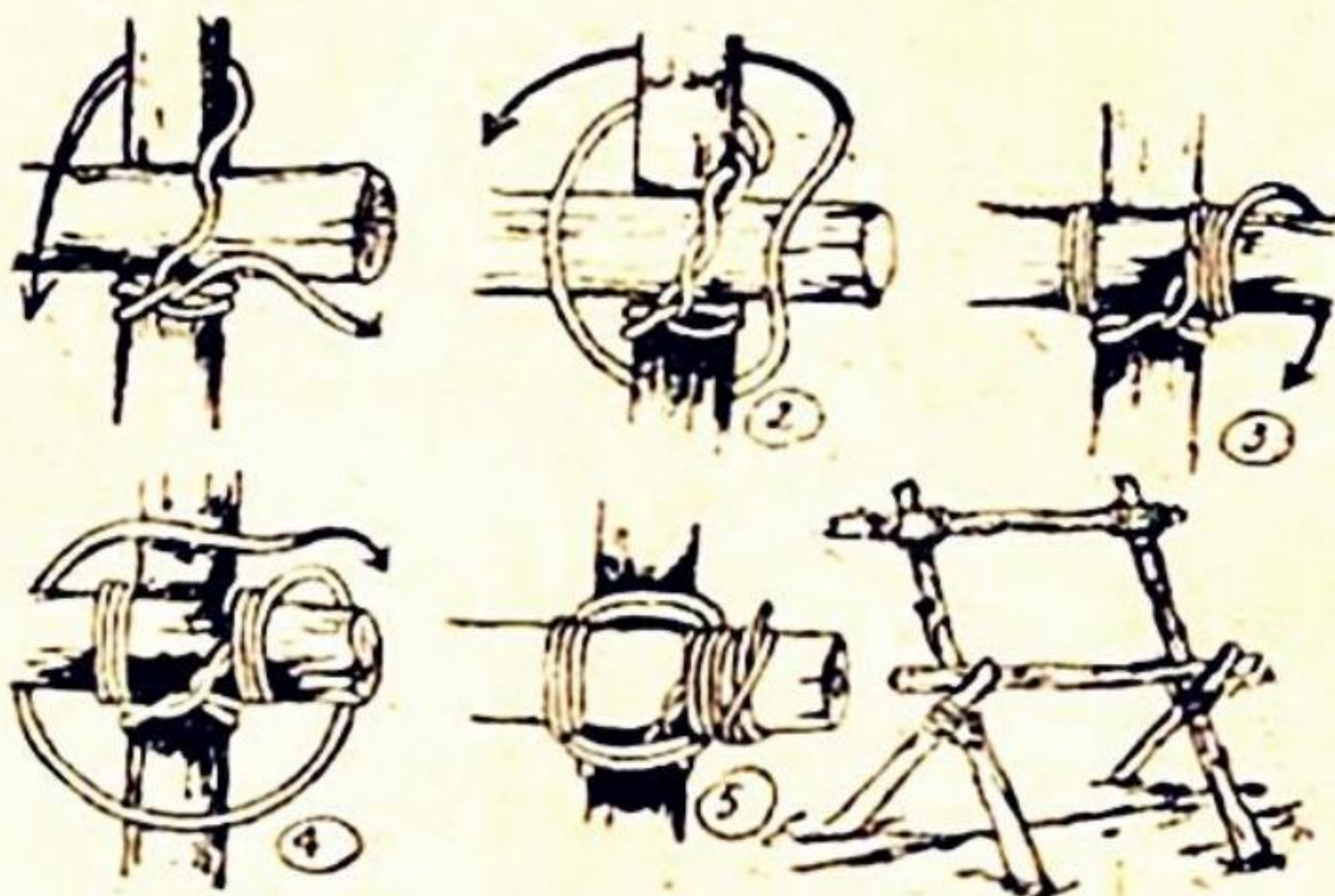
10.— NÚT BUỘC TRỘM

Đem khuya trộm cỏ vào nhà
Kiếm giầy mà trôi dưng la kêu lằng
Cởi ra buộc lại dễ dàng
Nếu quên đề hân đảng hoàng thảo lui!

(Trời thúc kè: luồn hai tay « đương sự » vào hai vòng ngoài cùng)

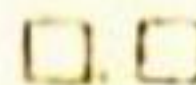
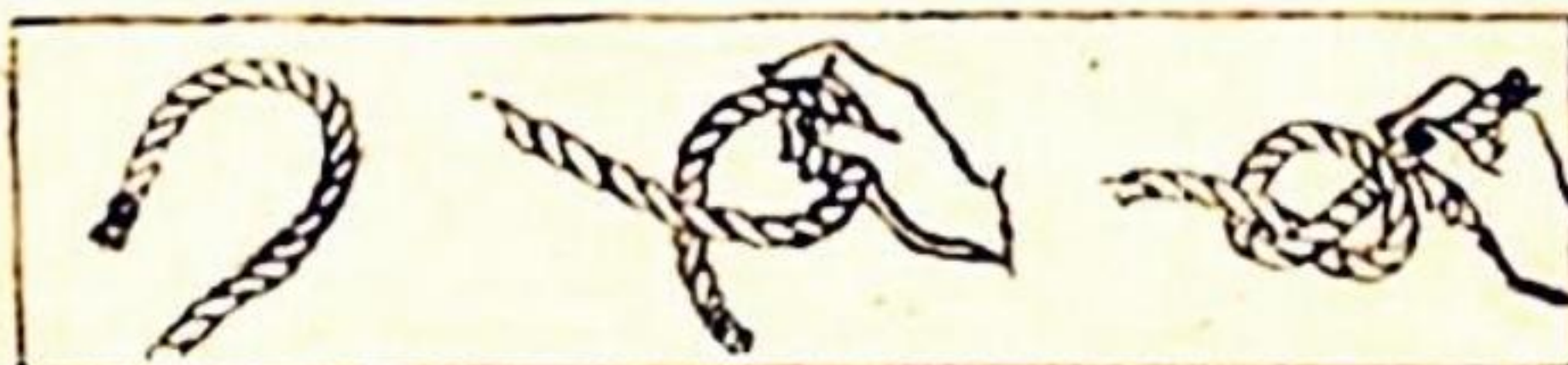
11.— NÚT GHÉP THẲNG (8 vuông)

CÔNG DỤNG: Cột hàng rào, đề tạo các tiện nghi ở trại như ghế dựa, giường, bàn v.v...

Khởi đầu bằng một nút *quai chèo* (đã có ở bài trước) và kết thúc cũng bằng một nút *quai chèo*.

Làm giường, làm ghế, làm bàn
Thì dùng ghép thừng, dùng làm vẹo xiên.

(còn nữa)

(1) Tài liệu rút từ cuốn: - CHUYÊN MÔN ĐỜI TRẠI của Tiểu Ban Phong Trào, RA KHƠI xuất bản năm 1956; và cuốn BOY SCOUT HANDBOOK của Hội Hướng Đạo Hoa Kỳ.

□ LỘC CỘC TỬ.

Dưới đây là hai trò chơi trong nhà rất lý thú. Nếu bạn biết khéo léo cho nặng phần trình diễn một chút, chắc chắn sẽ tạo nhiều ngạc nhiên thích thú cho toàn thể cử tọa, nhi đồng cũng như người lớn. Bạn sẽ là Lộc cộc tử... mùa Thu vậy.

1— Trước hết, tuyên bố với cử tọa bạn sẽ nói trúng phóc tuổi và số điện thoại, (hoặc số thẻ căn cước, «nhi đồng» quá thì số nhà) của mỗi người.

Cho mỗi người một tờ giấy và cây viết rồi bảo họ: ghi số điện thoại (hoặc cc) ra, nhân với 2, cộng thêm 5, rồi nhân với 50, cộng số tuổi của mỗi người và cộng thêm số ngày trong một năm (365).

Đến đây bạn đã sẵn sàng để đọc số tuổi và số điện thoại của mỗi người được rồi.

Bạn lần lượt hỏi từng cử tọa kết quả sau cùng của những con

toán vừa rồi. Dem kết quả này trừ đi 615, và bạn được một hàng số gồm: hai số chót là số tuổi của người đó, các số còn lại chính là số điện thoại, hoặc căn cước...

Ghi chú:

* Học thuộc công thức: (số điện thoại, hoặc căn cước) $\times 2$, $+ 5$, $\times 50$, $+ \text{tuổi}$, $+ 365$ và cuối cùng, trừ 615.

* Dẫn cử tọa làm tính cho đúng.

* Con số 615 là chìa khóa bí mật, bạn nên tập trừ nhẩm, hoặc ghi ra giấy thì làm kín đáo, mới thiêng!

2— Cử tọa xem chừng đang bàng hoàng, bạn «bồi» thêm trò này nữa cho họ phục lẫn ra luôn: ÔNG BÀ, ANH EM còn bao nhiêu người?

Những chữ in nghiêng là lệnh của bạn, con số trong ngoặc đơn là con số của cử tọa viết theo lệnh, hàng số bên phải là kết quả.

— Số anh em trai (3)...	3
— Nhân cho 2...	6
— Cộng thêm 3...	9
— Nhân cho 5...	45
— Cộng số chị em gái (2)...	47
— Nhân cho 10...	470
— Cộng số ông bà nội ngoại (4)...	474

(Còn đủ ông bà nội và ngoại, 4 người)

— Trừ cho 150...	324
------------------	-----

Số đầu tiên bên trái là anh em trai, số giữa là số chị em gái và số cuối là số ông bà vậy.

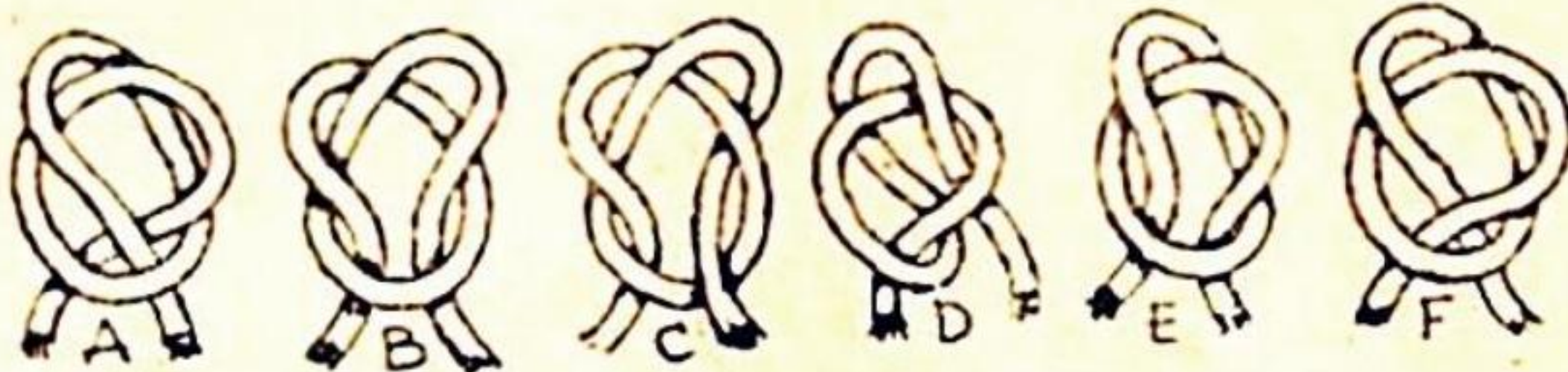
Ghi chú:

— Con số 150 cũng là chìa khóa bí mật. Bạn ngừng lại ở sau con số ông bà, và yêu cầu thân chủ

cho biết kết quả. Đem số đó trừ nhằm đi 150, và bạn đọc kết quả.

Chúc bạn thành công và đồng thân chủ.

☐ NÚT, HAY KHÔNG PHẢI NÚT?

Bạn đã quá quen với mấy hình vẽ loại này rồi. Nhưng, nếu bạn vừa thực tập xong bài nút giấy, xin bạn bỏ sợi giấy vô túi, và nhìn kỹ hình trên:

Sáu hình vẽ thoạt trông như là những cái nút giấy bạn thấy ở các trang trước. Nhưng không hẳn thế. Hãy tưởng tượng bạn lần lượt cầm lấy từng hai mỗi giấy, kéo mạnh một cái.

Bạn sẽ có một khúc giấy với chiếc nút ở giữa, hoặc sẽ chỉ có khúc giấy thôi mà chẳng có nút nào cả.

Theo con mắt bạn, những sợi giấy nào sẽ cho bạn một cái nút ở giữa?

☐ THƯỚC

Một lô thước kẻ, — loại thước quen thuộc của học trò — để lộn xộn trên mặt bàn đen, như hình

dưới. Bạn đang nhìn theo kiểu mắt chim — nhìn thẳng từ trên xuống — và người vẽ lại cố ý không vẽ bóng, nhưng chúng là những đoạn thước kẻ vuông hoàn toàn bằng nhau, chỉ khác về chiều dài. Vài ba cây nằm thẳng trên mặt bàn. Vài cây khác chổng lên chúng, hoặc chỉ gác lên có một đầu, nghĩa là cao thấp khác nhau, hoặc một đầu cao, một đầu thấp dựng mặt bàn v.v... Nhớ kỹ như vậy, và mời bạn trả lời các câu hỏi sau (Nhìn hình):

1— Đánh một dấu chữ thập (X) vào những cây thước nằm song song với mặt bàn

2— Vẽ một mũi tên chỉ về đầu thấp của những cây thước nằm nghiêng. Đó là những cây thước mang chữ...

3— Cây thước nào cao nhất trong số những cây song song với mặt bàn? Mang chữ...

4— Cây thước nghiêng nào có độ dốc cao nhất? Thước mang chữ...

5— Cây thước nghiêng nào có độ dốc thấp nhất?

6— Cây thước G có dụng thước A không?

7— Cây thước B có dụng thước H?

8— Cây thước M có dụng thước A?

9— Nếu cây thước C kéo dài phía cây thước B, nó có dụng thước B không?

10— Nếu có một cây thước ngắn đè ngay dưới C, dụng A và E, thì nó có dụng B không? Dụng D không?

11— Thước A và B có song song với nhau không?

12— Thước K và M có song song với nhau không?

Xem trả lời đầu đó trong số này.

Ham đọc, Hiểu học và yêu sách đẹp, bạn thường dẫn đo hàng giờ trước các giá sách mới chọn được một cuốn truyện xem được...

Nhưng dưới dấu hiệu này bạn có thể • bốc • bất cứ cuốn nào, để đọc... Và bạn hài lòng, dĩ nhiên!

PHÁT HÀNH THÁNG 9 và 10-1974

☐ HỒ SEN VOI PHỤC

Truyện Hoa Đỏ

của CHÂN PHƯƠNG

☐ XANH NHƯ MÂY TRỜI

Truyện Hoa Tim

của NGUYỄN THỊ DUY AN

☐ ĐÔNG HÀ

Truyện Hoa Tim

của Cam Li NG.T. MỸ THANH

ĐẦU BÒ phụ trách

☐ KHAI VỊ. (Mở nuy ghi là MÓN CHUA).

Bữa Chúa Nhật đầu tháng Chín, anh chàng Thư Ký Tòa Sạn bỗng nổi hứng rủ Đầu Bò tui đi pic-nic ở miệt Cầu Xa-Lô. Cả hai lon ton dọc bờ sông xem thiên hạ câu cá, kịp thấy một đấng tóc dài, nhưng hơi cụt, và áo quần xanh đỏ vàng nom gọn gàng lắm, vừa giật lên được một con cá bự bằng ngón tay út. Hà Tĩnh đứng lại, buột miệng:

— Chao... tội nghiệp! Con cá còn bé tí thế kia...

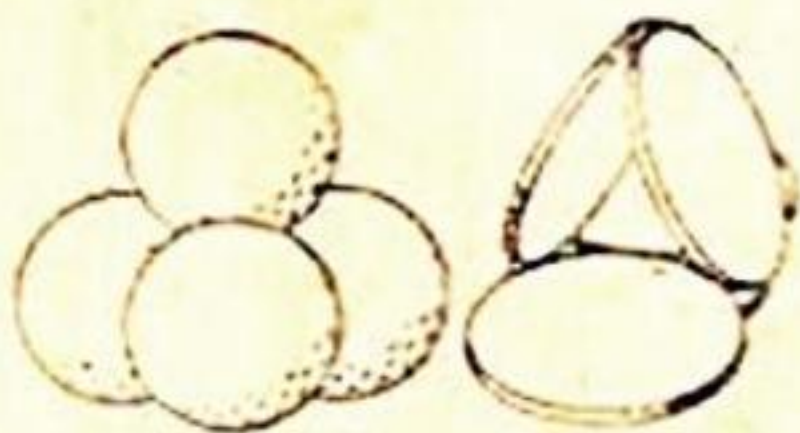
Đấng tóc dài mà hơi cụt nọ từ từ — ủa không, phải mô tả là lừ đừ mới đúng — lừ đừ quay lại, đáp:

— Phât. Nhưng già nó đừng đại dột mở miệng thì đầu có sao!

H.T. nhà ta ẻ rãng, bỏ đi một nước. Từ đó đến lúc về, Đầu Bò tui không hề thấy anh chàng... mở miệng lần nào nữa!

☐ 1— XÌ GÀ RET.

Với 4 quả bánh cù, ta có thể chồng như dưới đây để mỗi quả đều tiếp xúc với 3 quả kia. Và với 5 đồng bạc cắc, ta cũng có thể sắp xếp như sau để mỗi đồng đều chạm tới 4 đồng kia:

Bây giờ với 6 điều thuốc lá bà con mục ta phải sắp xếp thế nào để mỗi điều đều chạm tới 5 điều kia! Xin vẽ hình, không cần đẹp. Lưu ý: 1— Không được bẻ cong điều thuốc hoặc ngắt ra từng đoạn.

2— Đừng có lấy trộm thuốc lá của ông cụ thân sinh ra thực tập kéo lại ăn đôn.

☐ TIỀN GIẢ.

Anh bạn Nguyễn Vũ Di của mục ta đưa ra một cái cân bàn, loại có hai đĩa hai bên, và 9 đồng tiền. Di cho biết trong 9 đồng đó có lẫn vào một đồng tiền giả, nhẹ hơn các đồng tiền thật.

Làm thế nào để tìm ra đồng tiền giả, với cái cân đó, mà chỉ được cân có 2 lần?

Chào chờ gửi báo biểu cho 15 vị nào có thư giải đáp gửi về sớm nhất. Phải đáp trúng, tất nhiên!

GIẢI ĐÁP KỶ TRƯỚC (SỐ 226):

(1) Chỉ có một chữ, chính là chữ *Pháp Ngữ* ở trong câu (Anh và Pháp ngữ lẫn lộn).

Đã bảo là... dzic dzác cơ mà! Ai thắc mắc xin đọc kỹ lại toàn bộ câu hỏi.

(2) Anh Tư Lành vẫn thắng, vì anh chỉ bị xỉ hơi cái bánh xơ cua.

CÁC BẠN ĐÁP TRÚNG

Bùi Văn Minh (Đà Lạt) Phạm Thị Tuyết (Sgן 10). Võ Văn Tuấn (Sgן 2) Phương Minh (KBC: 3274). Nguyễn Thị Kiên Loan (Q. Ngãi) Hoàng trực (Đà Nẵng). Chữ Nhất Anh (Đà Lạt)

Các bạn trên sẽ nhận được báo biểu số 128.

Ánh sáng của con đom đóm là một trong những kỳ quan của tạo vật. Một thứ ánh sáng có sáng mà không có nóng. Càng lạ hơn nữa mình đom đóm còn lạnh hơn cả khi đêm mà nó soi sáng.

Đom đóm thuộc về loại giáp trùng (coléoptère). Ban ngày, nó cũng giống như các côn trùng có cánh cứng khác, không có gì đặc sắc. Ban đêm đom đóm dùng ánh sáng làm âm hiệu để gọi nhau. Con đom bay rả rả gần mặt đất như một chiếc phi cơ trinh thám, tìm con cái đang nằm ép dưới bụi cỏ. Cứ trung bình 5 giây 8/10 một đom đóm chớp loè ra một lần.

Những buổi tối càng nóng bức thì tốc độ ánh chớp càng nhanh hơn lên. Đom cái thả hình dưới cổ cũng trả lời bằng 1 âm hiệu đa quang khác. Ánh sáng của nó yếu hơn và học lại mỗi cái chớp của con đực dùng 2 giây 1/10 sau.

Lật ngửa 1 con đom đóm ở lòng bàn tay, ta sẽ thấy mấy ngàn cuối cùng của bụng nó tỏa ra một thứ ánh sáng lơ mờ, liên tiếp.

Các bộ phận đa quang của đom gồm có 2 lớp. Lớp ngoài lấm lấm những hạt nhỏ, lớp trong chằng chịt những tấm kính ti hon, nhiều mặt, dùng để phản chiếu ánh sáng. Những hạt lấm lấm (ở lớp ngoài) ấy là nguồn phát sinh ánh sáng. Trong mỗi hạt nhỏ đó, vô số giây thần kinh chạy song song với các ống dẫn khí. Mỗi khi đom loè ánh sáng, có lẽ các ống dẫn khí ấy nở ra để hút dưỡng khí vào và một loạt các hạt ấy sáng rực lên.

Nếu gỡ ra vài hạt đa quang ấy và đặt trong một chiếc lọ đựng dưỡng khí ta cũng thấy các hạt ấy sáng rực lên mãi mãi cho đến khi « chất đa quang » cháy hết. Các nhà bác học nhận biết đó là nguồn phát sinh ánh sáng nhưng chưa tìm ra bản chất ánh sáng ấy là gì. ●

LOÀI THÚ CŨNG THÍCH SƯU TÀM

Xưa nay, các bạn chỉ nghe nói những nhà sưu tầm: đồ cổ, chén đĩa xưa, tem qui, những kiểu áo quần (?), bàn ghế... đến là người hết (đĩ nhiên!). Nhưng các bạn có biết đâu loài thú cũng thích sưu tầm nữa. Để các bạn càng ngạc nhiên hơn nữa Xue Xao xin trích ra đây hai (hơn nữa cũng không có) trường hợp nói trên:

— Người ta đã gặp một loại chồn rừng miền Bắc Âu thích sưu tầm. Trong hang của nó, có đến 200 trái banh tròn, bằng ngà, sắp đặt có thứ tự.

— Hồi thế kỷ thứ 15, ở bên Pháp, xảy ra vụ tử tử thương tâm. Chủ nhà bị mất trộm khá nhiều hộp xoàn, nghi ngờ rằng đứa tớ gái chính là thủ phạm. Đứa tớ gái kêu oan không thán, tự tử. Về sau, chủ nhà mới phát giác ra thủ phạm chính là: con cưng nuôi trong nhà. Con chim này bay vào phòng chủ, đánh cắp từng hộp xoàn, đem xếp càn thận trên mành xối.

Cũng lạ, các bạn nhỉ? ● ●

X.X. sưu tầm

mt.hoa
tìm hồng

LẠI... NHƯNG TỜ
THÔNG TIN BẠ...

Một ngày mùng 10...

Những tờ thông tin bạ xếp ngay ngắn trước mắt tôi. Coi nào... Trời ơi! Có 8 ô dành cho 8 tháng học và 2 ô dành cho 2 kỳ đệ 1 và đệ II vậy mà... vị phụ huynh nào đây??? ký luôn một dãy đủ mười chữ vững vàng... đạo mạo! Tôi lật ngoài bìa:

— Nguyễn thị Xuyên!

Từ bàn 3, Xuyên rút rè đứng dậy.

— Dạ!

— Tại sao ba em ký luôn đủ 10 chữ thế này?

Xuyên ấp úng:

— Em đưa ba em ký, cái rồi ba em bảo thôi đề tao ký luôn cả

năm đề mấy tháng sau mày khỏi phải đưa cho đỡ mất công!

Tôi tròn tròn mắt... há hốc mồm... và rồi tôi thờ ra...

— Thôi được! Xuyên ngồi xuống!

Và rồi...

— Đồ Xuân Thu!

— Dạ!

— Ai ký đây?

— Thừa cô, ba em.

Trong ô nhỏ dành riêng cho phụ huynh kiểm nhận vốn vẹn một chữ *i* kỳ dị như một con lăng quăng.

— Em viết chữ *i* này, phải không?

Thu lắc đầu:

— Thừa cô không, ba em ký chữ đó là chữ *i* *chang*.

— Hả? Chữ gì?

— Dạ, chữ *i* *chang*.

Tôi ngờ ngợ, giống tên Thượng ghê! Mà... tên phụ huynh là Đồ văn B. cơ mà!

— Tên ba em là *i* *chang* hở Thu?

Thu lại lắc đầu:

— Thừa cô không, ba em ký *i* *chang* tại vì ba em cộng điểm lại thấy đúng nên ba bảo cộng đúng *i* *chang* rồi ba ký chữ *i* *chang*. Ba em dặn hễ cô hỏi thì nói như vậy.

Kỳ quái cho 1 lỗi ký kiểm nhận

như vậy, tôi cần mỗi... tôi lắc đầu... và... tôi lại thở ra...

— Lưu thị Hoa! em tự ký lấy thông tin bạ phải không?

— Thưa cô anh em ký.

— Thật không?

— Thưa cô thật, anh em ký *dễ dàng* mẹ em có thấy mà.

Chữ ký với những nét bốc hơi sắc súa mũi con nít kia mà. Chữ tin run run và chữ *t* cũng không viết hoa — có một số phụ huynh chữ viết không tốt lắm nhưng, lâu rồi nên quen, tôi có thể nhờ trực giác để phân biệt những nét chữ ký vụng về trên những tờ thông tin bạ là của người lớn hay con nít. Tôi nhìn thẳng vào mặt con bé:

— Có thật anh em ký không, Hoa?

— Thật mà cô, mẹ em bảo anh em ký rồi mẹ em ngồi coi mà.

Sao kỳ vậy cả? Á... thôi rồi! Hay là...

— Hoa à! Anh em mấy tuổi rồi, học lớp mấy? Hoa vẫn nhỏ nhẹ:

— Thưa cô, anh em học lớp 6, anh 12 tuổi rồi cô!

Tôi muốn kêu trời thật to nhưng sợ lũ nhóc xôn xao, tôi chán nản, nuốt những bực bội xuống cổ. Con giận kéo tới bất chợt khiến tôi lặng người.

Con bé Hoa xanh mặt, nó áp úng đến tôi:

— Thưa... cô, mẹ em bảo anh ấy học tới lớp 6 rồi thì ký... được.

Tôi nuốt mỗ hôi lăm tấm trên trán, tôi nói thật rõ ràng:

— Kể từ nay, cô đòi phải được chính ba hoặc mẹ ký vào thông tin bạ. Nếu anh, chị ký *phải trên 18 tuổi mới được*, nhớ chưa? Trên 18 tuổi đó nhé!

Tôi không biết tại sao mình lại nổi giận dễ dàng như vậy nữa đây. Chắc tại sáng nay trời nóng hơn mọi hôm, nắng gắt hơn mọi hôm, và... những chữ ký của các bậc phụ huynh cũng độc đáo hơn thì phải? Vâng, chắc tại như vậy đó thôi.

NHỮNG DÒNG CHỮ NĂN NÓT...

— Thưa cô!

— Chi đó, Quý!

— Thưa cô ba em viết vào vở bảo em mang lên đưa cho cô!

Đỡ lấy cuốn vở bài học từ tay Quý, tôi mở trang vở có dòng chữ của ba em, nét chữ viết thật năn nót: « Kính gửi cô giáo, tôi yêu cầu cô mỗi tháng kiểm kê quân số của em Quý rồi báo cáo thường xuyên định kỳ với tôi. Tôi cũng yêu cầu cô thanh tra em Quý đặc điểm hơn các em khác. Thân sinh em Quý. Đ.P.V.

Khi phụ huynh góp ý bằng một vài dòng chữ ghi trong vở các em,

thành thật mà nói, tôi mừng ghê lắm. Điều đó chứng tỏ rằng công việc mà chúng tôi đang làm cho các em vẫn được đề ý đến bằng những kiểm soát của các bậc phụ huynh có ý thức trách nhiệm với con cái. Đọc những dòng góp ý vẫn tắt nhưng rõ ràng ấy, tôi cảm thấy vui vẻ thật nhiều, nó xác định thật rõ công việc của tôi góp một phần nhỏ vào công việc giáo dục con cái của các bậc phụ huynh chứ không phải là thái độ khoán trắng, vô trách nhiệm như một số người đã có. Tôi đọc lại những lời ba của Quỳ viết trong cuốn vở những tiếng dùng sai làm tôi bật cười. Dù sao, những dòng này cũng đã an ủi tôi rất nhiều, việc học hành của con cái vẫn được ông theo dõi và lưu tâm. Mặc dù sự lưu tâm ấy được chứng minh bằng những ngôn ngữ trật đường rầy, tôi cũng hiểu ông ta muốn nói gì. Những tiếng « kiểm kê quân số », « báo cáo thường xuyên », « định kỳ », v.v... nhất là 2 tiếng « thân sinh » làm tôi không giữ được tiếng cười bật lên trong cổ.

Quỳ cũng cười theo tôi :

— Ba em bảo cô đọc rồi viết vào vở cho em mang về cho ba em.

Tôi đã định im lặng sau khi đọc những dòng chữ này. Nhưng Quỳ lại nhắc lại lời của *thân sinh* :

— Cô đọc rồi viết vào vở cho em mang về... Tôi phân vân, nghi ngại không biết có nên viết hay không. sau cùng tôi cũng viết vào tập vở của Quỳ như sau : « Thưa ông, tôi xin cảm ơn ông đã cho tôi những nhắc nhở. Theo lời yêu cầu của ông, từ hôm nay chúng tôi sẽ lưu ý và kiểm soát em Quỳ đặc biệt hơn các em khác. Kính chào ông.

Tôi mở cuốn sò tay, cẩn thận chép lại giọng chữ nắn nót của vị phụ huynh này vào trước con mắt ngạc nhiên của Quỳ. Tôi cười với nó :

— Quỳ biết không, cô ghi vào đây để lâu lâu xem lại cho... nhớ.

CON ƠI...

— Tất cả nộp vở hình học ra đầu bàn, cô sẽ kiểm soát bài vở từ đầu tháng tới nay, nhanh lên !

Khi chồng vờ đã cao ngất trước mặt, tôi lặng lẽ giờ từng cuốn. Đến cuốn vở của Bé. Nguyễn thị Bé, con bé viết chữ đẹp nhất lớp và học khá nhất, dưới bài hình học viết hôm qua, tôi đọc thấy những dòng chữ viết bằng bút nguyên tử, những dòng chữ của một người lớn. *“Con ơi, con phải biết rằng muốn vào một căn nhà khóa kín, con phải có chìa khóa để mở ổ khóa nơi cửa căn nhà đó, ở đây, căn nhà khóa kín cửa là những bài toán đố, mà chìa khóa để mở cửa là những công thức, vậy muốn làm được những bài toán, con phải thuộc công thức, thuộc nằm lòng những công thức mà cô giáo đã cho con ghi trong mỗi bài học. Thuộc rồi, con chắc chắn sẽ dễ dàng mở cửa những căn nhà khóa kín mà con sẽ gặp”*.

Tôi bàng hoàng khi đọc xong những dòng này, những dòng của một người cha viết cho cô con gái đang học lớp Bốn. Tiếng gọi *“con ơi”* triu mến thiết tha. Tôi nhớ những tiếng *“con ơi”* ngọt ngào trong cuốn *“Dưới Mái Học Đường”* mà hồi còn bé tôi vẫn say mê đọc đi đọc lại. Tôi thêm được nghe thấy những lời âu yếm của cha, của mẹ khuyên nhủ con cái êm đềm như vậy. Con ơi! tiếng gọi thật nhẹ nhưng có tác dụng xoáy mạnh vào trong đầu óc của đứa trẻ được gọi. Tôi không ngạc nhiên nữa khi Bé học

giỏi, thuộc bài và viết chữ thật đẹp. Không có gì đáng ngạc nhiên vì Bé vẫn nghe tiếng *“con ơi”* thật êm đềm của ba em. Tôi chợt có một mơ ước nhỏ bé, tôi mơ và tôi ước sao tất cả mọi phụ huynh đều có những tiếng *“con ơi”* để thương, tuyệt vời như vậy. Và từ đó, tôi mơ hồ cảm thấy những học trò tôi hiền hơn, ngoan hơn và một ngày nào đó, chúng sẽ ríu rít khoe với tôi những lời ba, mẹ chúng nói với chúng thật ngọt, thật mềm. Cô ơi, ba em bảo con ơi, học ngoan nhé. Mẹ em bảo, con ơi, ráng học giỏi nghe con. Nhiều và nhiều nữa. Con ơi! Con ơi! Để thương ghê gớm mà sao có ít người sử dụng? Lần thứ nhất từ khi đi dạy đến bây giờ, tôi mới bắt gặp hai tiếng *“con ơi”* tuyệt vời hiện hiện trên trang vở trắng tinh của học trò tôi. Ngôn ngữ Việt Nam phong phú, dồi dào, chỉ 2 tiếng *“con ơi”* đã đủ nói lên những thiết tha những âm điệu làm mềm lòng những vị con nít vốn ưa ngọt ngào. Tôi mở sổ tay, và... ngay bên dưới những câu văn của ba em Quý, tôi cần thận ghi lại câu khuyên con bắt đầu bằng âm thanh *“con ơi”* thật hiền của vị phụ huynh mà theo ý riêng tôi, đó là vị phụ huynh đúng nghĩa nhất mà tôi vừa gặp qua những dòng khuyên con trên trang vở của học trò tôi.

Mr. HOA

● ĐÀI NGUYỆT

bé ngồi mát hút bóng thu
dưa tay chụp hạt sương mù cười
trêu
hoa khôi còn ngại dáng kiều?
hay mê trang điểm quanh chiều
ngủ quên
tiếng rừng đồng vọng quen quen
chắc trăm thú dữ khoe đèn nghênh
ngang
ngày xưa bé cũng xanh xang
chiếc đèn mẹ dạy tại hàng xóm
theo
chao ôi! rộn cả quê nghèo
giờ xa xa tiếng binh reo chớp chùng
bé cười lộ nguyệt trong răng
nhả ra từng mảnh nhục nhân đau
thương.

● MẸ VÀ CON

mẹ ngồi khuya tóc rụng
xuân tươi trên nụ cười hồng
hơi thở chờ nắng mọc
đôi dòng thốn thức mộng mông.

LÊ TRƯỜNG HẠN
(SA CHI LỆ)

MƯA BAY BAY

Phiêu có nghe không Phiêu
mùa đã về rồi đó
những hoa vàng hôn hờ
cười nụ nhỏ băng khuâng
Phiêu có nhìn thấy không
Phượng tàn trên đường cũ
những con ve ngái ngủ
im tiếng rồi hôm nao.

Khi trời sang mùa thu
một rừng bông cúc nở
những tà áo sương mù
bay êm đêm trên cỏ

Khi trời sang mùa thu
mưa bay bay hạt nhỏ
về với đất âm u
khép mắt rồi Phiêu hờ.
Sẽ còn lại những gì
trăm năm đời vẫn ngắn
những đóa cười thắm lặng
tan giữa ngày lập thu.

TÔN NỮ THU DUNG

VỀ GIUẾ

Anh về Vy Dạ bắt ve
đề đem tiếng hát người nghe động
lòng

lúc xa còn nhớ còn trông
muốn ghe hái bắp cho sông rộn ràng
Đêm nay Gia Hội trăng vàng
thuyền ai neo bên ngõ ngang mấy
khi

câu hò tiếng hát gọi đi
ai về đề nhớ còn gì nữa đây

Anh vẽ Linh Mụ mưa bay
mượn chuông mời gọi lời này quen
cho ai môi má đỏ hâu
mượn cành trúc hát cau trầu đưa
tin

Nắng qua Thành Nội ai xinh
hồn se rồi chỉ vô tình côi trong
thương thương xuôi ngược còn
anh vẽ đề lại những vòng tiếc thương

NGỌC THUY KHANH

VƯỜN TRĂNG

Có ánh sáng mùa thu
Trong vườn trên cây lá
Và tiếng chim vườn lạ
Sáng đây đợi mùa thu
Thu đến chim nào hay
Trăng đỏ màu hieu quanh
Sóng bạc nghiêng vườn lạnh
Pha vào sương lay phay
Nửa khuya có tiếng chân
Ai ra vườn quên ngủ
Thấy xác chim chết rù
Thì ra chim say trăng
Gió dậu hờ trên cây
Trăng thân nhiên ngã bóng
Vườn trăng thôi động rọng
Hồn chim theo khói bay
Người giữ vườn có hay
Chim tìm trăng khắp chốn
Trăng với chim hờ hững
Chim ơi hãy về đây

Trăng đa tình xa bay
Chim thủy chung muôn thuở
Vườn ta hồn chim ngủ
Trăng về ta cho hay...

NHÃ ĐẢO

VƯỜN NGUYỆT BẠCH

Giữa vườn nguyệt bạch đêm nao
Gió heo may thổi lạc vào rừng thu
Sương khuya rơi lạnh non mù
Đàn ai diu dặt như ru nỗi buồn.
Năm nghe mộng đã vô thường
Mấy bông cúc nở trong vườn chiêm
bao

Tiếng đàn xưa lạc cõi nào
Sâu chia trăm nhánh, đêm thao thức
dài...

TRẦN THỊ NGUYỆT MAI

SINH NHẬT MÙA THU

ngày chim tuổi mới vừa đầy.
bé vẽ qua những hàng cây mật mù
thấp hàng nền gọi mùa thu
gót chân dẫm hạt sương rêu rầu
tan

ngày không lên gọi nắng vàng
mưa bay sợi nhỏ giăng ngang trước
đời

bé vẽ đứng giữa mùa vui
rưng rưng nền nhỏ thấp đời bao
dung.

THUY ĐỎ

VŨ THỊ HẢI DƯƠNG

Đường thu

TRỜI đã vào thu. Và con đường em đi học cũng bắt đầu vương nhiều xác lá. Những xác lá vàng khô, chết héo tự khi nào rơi rụng trên suốt con đường. Hàng cây huỳnh đường, sau mùa xuân đâm đầy những đợt lá xanh non, nay cũng dần tan tác. Thân cây trơ trụi, từng nhánh dài gầy gộc. Gầy và cằn cỗi.

Những buổi chiều, em đi về con đường cũ. Vẩn vẩn và buồn. Những chiếc lá vàng rơi rơi từng cánh theo những đường xoắn cong trong gió. Làn gió mang mang một nỗi buồn khôn xiết. Tiết thu nhẹ nhẹ đủ làm em thấy hồn mình bẽnh bồng trên những đám mây đủ dề khơi dậy mạch nguồn "thi sĩ" mà em đã chôn vùi trong mùa hạ. Cơn gió không nồng, nên tà áo dài chỉ nhẹ vương gót chân, nên tóc em chỉ bay nhẹ và mờ mờ em thấy gió len qua kẽ tóc. Nắng êm êm và mờ nhạt không đủ cho "mái tóc dài cài hoa thiên lý" của em phải cháy hay chề ngon. Em yêu mùa thu. Với lá vàng rơi rụng, với nắng vàng man mác, với con nai vàng ngơ ngác đạp trên lá vàng khô.

Vào những mùa thu, em hay làm thơ, những bài thơ ngợi ca mùa thu. Rồi cất vào trong một cái hộp có ướp nước hoa. Em nhớ tới những chiếc lá vàng của hàng cây huỳnh đường nằm ngổn ngang trên mặt đất. Che lấp cả một buổi chiều thu. Con đường chỉ toàn những tà áo dài trắng. Như những cánh bướm màu ngà tinh khiết mà mùi hương chỉ thoảng nhẹ bên trời. Con đường mùa thu của em thì tuyệt đẹp. Em vẽ trong trí tưởng một con đường, được tô màu bởi những chiếc lá vàng úa rơi rơi, bởi những tàn cây huỳnh đường màu nâu đất. Và hàng ngày, có em; có những con bướm trắng dập dờn bay lượn; có những con chim sẻ đậu ở trên cao, mắt ngược nhìn trời, môi cất lên tiếng hót. Mùa thu sẽ vờ dần trong âm thanh cao vút và thánh thót. Những bước chân sẽ dẫm trên những xác lá chỉ sống có một lần; đi thật nhẹ và êm dề những chiếc lá vàng không kêu đau đớn. Nỗi buồn lướt nhẹ trong không gian mà con đường cũng đắm nét mộng mơ trong đó.

Một năm chỉ có ba tháng là mùa thu. Nghĩa là mùa thu đến với

em thật ngán ngủi. Ngán ngủi như kiếp sống của những chiếc lá vàng. Như kỷ niệm của một chuyến đi xa. Nỗi buồn khơi nhẹ trong lòng em. Những bước chân ngán và chậm chạp. Để biết rằng em đang sống trong không gian và thời gian của một mùa thu. Một mùa thu xa cũ đã lặng chìm từ lâu trong ký ức. Bây giờ là sáu giờ. Em chỉ gấp lại con đường và thấy con đường đã nhuộm sắc thu. Âm thầm và lặng lẽ. Chiếc cặp em ôm hờ hững trên tay. Em muốn đứng tựa và đứng bước ở một tàn cây nào đó trên khoảng đường.

Một cơn gió vụt qua. Những cánh bướm trắng phất phới trong nắng chiều. Những chiếc lá vàng lại rơi rơi xào xạc. Hình như, em vừa nghe thấy những nốt nhạc rơi theo. Ta ngắt đi một cụm hoa thạch thảo □

TỪ LY

Như trăng tháng tám

EM ngồi một mình, thật thăm lặng trong góc vắng trên "ban công". Tiếng reo hò, cười đùa âm ỉ cho em biết tiệc vui đã bắt đầu. Biết ba mẹ và đám em nhỏ đã ra quây quần trước sân thượng, biết có những đĩa bánh trưng thu thơm phức đầy bàn, biết có lồng đèn xinh xắn treo la liệt trên cành me, biết có tập nập người ta trên đường phố dưới kia sân thượng — và biết có vầng trăng rằm rực rỡ lơ lửng giữa trời, đẹp như hạnh phúc mà xa xôi diệu vợi ngàn trùng... Em muốn nhìn dù chỉ một lần, một lần thôi cũng được, khung cảnh bu, hoàng em chỉ nghe chứ không thấy bao giờ: "Tít trên cao dáng tròn xinh xinh, soi xuống trần ánh sáng dịu dàng... Rằm tháng tám bóng Hằng trong sáng...". Một đời em, cả một đời em đã chờ và sẽ không khi nào nhìn thấy gì khác hơn khoảng tối mênh mông quen thuộc tự thuở lọt lòng... Em mãi mãi vẫn là người xa lạ tưởng tượng trần gian. Tưởng tượng từ hình hài của mình đến chiếc ghế, chiếc bàn, từ bóng trăng vội vội đến góc "ban công", thân thuộc, quanh hiu, phảng phất mùi hương dạ lý mà ngày nào em cũng ra thăm lặng với bao nhiêu mơ ước ngoài tầm tay với, ngoài ánh mắt nhìn...

Em ấp hai bàn tay lạnh lẽo lên mặt, rồi đứng lên chồm tới bắt chiếc lá sao ngậm trong miệng, nghe buồn... Dưới kia đường phố tiếng xe cộ vẫn dập dềnh, lao xao như tiếng nhạc đón trăng... rộn rã như tiếng cười đùa ca hát của đám em nhỏ trên sân thượng. Hạnh phúc bao giờ cũng diễn ra quanh em, tương đương như dạ hội mà biên biệt tựa trăng thu...

VỀ QUA MƯA PHỐ

Khi về ngang phố hoàng hôn
Trời mưa nhỏ hạt lầy buồn theo
em

Chắc là môi lạnh tay mềm
Nên vai áo lụa hân thêm đáng

Khi về ngang phố nhà ai
Thấy cây bông sứ rụng ngoài
sân mưa

Thì ra một thoáng tình cờ
Mà trăm năm đã lụy bờ tử
sinh.

Khi về ngang phố đèn lên
Còn âm vang tiếng guốc quên
đường dài
Chút hôn vừa rót heo may
Là tim cũng gõ nhịp ngày đang
tan.

NGỌC THUY GIANG

ƯỚC GÌ NHƯ

CHUYỆN THẦN TIÊN

em là cảnh sen nao
Nở ở giữa hồ xinh
Một chiều như trăm nhớ
Anh nói chuyện một mình

NGUYỄN THỊ VỌNG

MÙA THU CHO NGƯỜI

● D.ễm Ph.

Ngày bỗng lạ hơn những ngày
qua khác
Giấc ngủ dài trăm mơ ước ngàn
ngơ

Em sẽ có chút đổi thay chất ngất
Ở trong hồn chớm nở nụ hoa
mơ

Mùa thu về với thật nhiều bờ
ngờ

Anh cũng về theo thành phố mù
sương

Và có nghe xôn xao từng nhịp
thở

Con chim khuyen vườn lạ hót
yêu thương

● Nguyễn thị Phong Hằng

Em con gái tóc dài mùa thu tím
Ở ngôi nhà giên hoa giấy ngổ
vào

Như loài chim chở chuyen đầy
kỷ niệm

Ngang nhà em thả vội những
hương cau

Mimosa vàng sân trường đại học
Anh vào trường khê huyết sáo vu
vơ

Trong trí nhớ cả một đời hạnh
phúc

Sẽ chỉ còn trong mộng tưởng xa
xưa

TRẦN THƯỢNG THÁI
TRANG VY

HỒNG HẠNH phụ trách

MỘT TRUYỆN CHO CÁC BÉ CỦA CHỊ

Một lần nữa, mùa thu lại về cùng chúng ta bé nhỏ. Mùa khai trường cũng bắt đầu, nhìn các bé tung tăng xách cặp đi học chị lại nhớ đến những năm bé thơ của chị. Chị cũng mừng được gặp thầy, gặp bạn như bé bây giờ vậy, nhưng chị còn mong một ngày vui khác nữa cũng trong mùa tháng tám này đây: ngày Tết Trung Thu hay ngày rằm tháng 8 cũng vậy. Và về sau này nó còn được chọn làm ngày Tết Nhi Đồng khác với ngày Tết Nguyên Đán « hình như » để dành riêng cho người lớn.

Năm nay Tết của các bé lại đến, bé đang mơ gì nào? bé háo hức chờ đón những gì? Cho chị đoán được không bé? Này nhé: có phải bé mơ một mâm cỗ thật to, đầy bánh trái với những con chó bông làm bằng bươm, những con giống bằng bột xanh đỏ, rồi những chiếc lồng đèn lộng lẫy, những chiếc đèn xinh xinh. Bé ạ, mâm cỗ bé mơ ước ấy chị không tặng cho bé được, nhưng chị có một câu chuyện muốn gửi đến các em bé. Bé hãy lòng

nghe chị kể không? Đây là một câu chuyện xưa thật là xưa. Và cũng như các chuyện lâu đời khác, nó cũng được bắt đầu bằng hai tiếng:

« Ngày xưa... Ở trên một đỉnh núi cao thật là cao kia, có ba chú thỏ xinh xinh vui sống. Đó là các chú thỏ Nâu, Đen và Trắng.

Nhưng rồi một năm kia, trời làm lạnh lẽo không cùng: tuyết phủ kín mặt đất, tuyết rơi suốt ngày. Ba chú thỏ vì thế không kiếm ăn được. Mà làm sao cỏ non có thể mọc được với lớp tuyết phủ càng ngày càng dày kia... Các thức ăn dự trữ cũng đã gần hết mà trời vẫn làm lạnh mãi không thôi. Củi khô để sưởi cũng đã gần hết rồi. Ba chú lo lắng quá. Nếu trời cứ lạnh mãi như thế này...

Đêm tối đã xuống từ lâu, chú thỏ Nâu đang ngồi sưởi bên cạnh những gốc than hồng, bỗng chú nghe có tiếng gõ cửa. Chú tự hỏi:

— Đêm khuya lạnh lẽo như thế này ai mà lại đến gõ cửa nhà ta thế.

Tuy nhiên chủ vẫn đi ra cửa. Cửa mở, một ông lão rách rưới, run rẩy đứng lom khom:

— Lão lữ độ đường, xin chủ thương cho lão vào trú tạm, qua cơn bão rồi lão đi.

— Không sao, mời cụ vào đây sưởi cho ấm.

Chủ thỏ Nâu dắt ông lão vào ngồi cạnh bếp lửa xong chủ ra sau lấy lên vài củ khoai lang. Khoai nướng, bốc hơi thơm ngào ngạt. Chủ bóc ra và mời ông cụ dùng. Lát sau ông cụ có vẻ lại sức thì mưa cũng bớt hột. Ông lão đứng lên ngỏ lời cảm ơn và xin từ giã ra đi đến nhà chủ thỏ Đen. Chủ thỏ Đen cũng tốt bụng như chủ thỏ Nâu vậy, chủ mời ông lão ăn súp và còn tiễn ông lão một thôi đường. Và bây giờ ông lão đến căn lều chót! Lều của chủ thỏ Bạch. Chủ thỏ Bạch đang buồn lắm, vì trưa chủ đã phải ăn đến củ khoai dự trữ cuối cùng rồi, và hiện trong nhà chỉ còn vài que củi nhỏ, chủ không dám đốt nhiều vì sợ sẽ không còn đủ cho qua đêm.

Chợt có tiếng gõ cửa, chủ đi ra và cũng như những chủ thỏ Nâu và Đen, người gõ cửa không ai khác hơn ông lão nghèo. Chủ vội mời ông cụ vào bên cạnh nhóm than đã gần tàn, và chủ ra sau đề ôm nốt những que củi cuối cùng lên.

— Tội nghiệp quá, chắc ông cụ đói và lạnh lắm đây, nhưng ta biết lấy gì để mời cụ bây giờ?

Chủ suy nghĩ mãi và chủ đã quyết định cho hết vào đồng lửa, chủ thổi cho lửa bén củi cháy bùng lên. Lửa hồng rực rỡ, reo

vui tí tách. Chủ ra sau mang lên một cái đĩa to cùng với muổng nữa đặt trước mặt ông lão.

— Châu chắc cụ đi đường xa đói lắm. Vậy cháu có một món ăn muốn xin mời cụ. Mong cụ dùng tạm cho!

Dứt lời chủ nhẩy ngay vào đồng lửa. Ông lão, đó là vị tiên cải trang để thử lòng dạ các chủ thỏ, đưa chiếc gậy ra đỡ, không cho chủ thỏ Bạch phải chết cháy.

— Con thật có lòng thương người bao la, từ nay ta sẽ đưa con lên cung Quảng sống đời đời hạnh phúc.

Và cũng từ ấy, trên cung Hằng có thêm một chủ thỏ trắng, thường được gọi là thỏ ngọc...

Các bé của chị,

Chắc có nhiều bé đã biết chuyện này rồi phải không bé? Nhưng bé ơi! Khi kể lại cho bé nghe câu chuyện này, chị không mong các bé phải hy sinh đến như thỏ Ngọc đâu, chị chỉ mơ rằng:

Bé ơi! Hàn các bé đến thương bố mẹ bé lắm phải không? Vậy bé ạ, bé hãy giống như chủ thỏ Ngọc bằng cách đừng vội vãnh bố mẹ nhân dịp Trung Thu bé nhé. Bố mẹ dạo này phải vất vả nhiều mới đủ lo cho các bé. Bây giờ lại phải thêm một món tiền lớn cho ngày Tết này, bố mẹ sẽ lo lắng đến đau. Bé hãy vui nhận những gì bố mẹ có thể lo cho bé ngày ấy: có thể, bé cũng đã là một Thỏ Ngọc của Tuổi Hoa rồi đó.

Chúc các bé vui và mong gặp lại các bé.

UYÊN THU

MỘT CHUYỀN PHIÊU LƯU

Truyện 3 kỳ đang trọn của MINH QUÂN

Kỳ 1

CÁCH đây khá xưa, có một gia đình trung lưu người Trung Hoa sống giữa đất Trung Hoa. Gia đình này có bốn đứa con: ba trai và một gái. Con bé tên là Mai Lan. Mai Lan vừa lên tám còn ba anh thì có: Sinh 13, anh cả, Tân anh thứ hai lên 10 và Dũng kể Mai Lan lên 9.

Bốn anh em sống dưới một ngôi nhà gạch, mái ngói, ngôi nhà ẩn mình giữa một thung lũng xanh rì xinh xắn, cạnh sông Dương Tử, con sông nổi tiếng của nước Trung Hoa cổ kính.

Cha chúng là ông Vũ, sinh nhai bằng nghề nông, ruộng đất của ông chạy dài xuống tận ven sông. và vì vậy nên ông cũng đánh cá, đôi khi. Song thì giờ ông dành cho việc canh tác nhiều hơn, vì thế, ông căng một

tấm lưới lớn và bốn thân tre cắm ở bốn góc và treo nó vào một cây sào dài. Hễ trong nhà ai rảnh thì chạy ra bờ sông giật sợi dây ấy, kéo lưới lên. Nếu có cá, cá giẫy giụa giữa dây lưới, tức thì kẻ đồ dùng vớt cán dài móc chúng ra... Bằng không có cá, kẻ giật dây buông dây ra, tấm lưới lại căng rộng, chìm xuống dòng nước vàng của con sông.

Dĩ nhiên lũ trẻ có mẹ nữa, song bà Vũ là một phụ nữ trầm lặng ít lời, đúng theo truyền thống của phụ nữ Trung Hoa: bà chỉ mở miệng khi cần nói, khi trả lời. Bà bận rộn suốt ngày vì lũ con trai và ông chồng: lo nấu ăn, mạng vá, giặt giũ, lau quét v.v. Tóm lại, bà bận vì trăm thứ nhì nhằng cho đến nỗi còn rất ít thì giờ để nhìn đến Mai Lan, cô gái út của bà.

Trong khi đó, Tân, Sinh và Dũng trò chuyện với cha không ngớt: khi đi học về, trước khi đến trường và cả trong khi giúp cha ở ngoài đồng vào những ngày nghỉ học.

Hiền nhiên không ai nói gì quá một câu với Mai Lan. Lâu lâu, bất chợt, người cha nhận ra sự hiện diện của con gái, ông bảo nó:

— A! Mai Lan đó hở? Đi lấy cho cha cái ống điếu coi nào!

Hay anh cả nó sai:

— Mai Lan, mày chả làm gì hết, đi lấy cho tao cái cặp, mau lên!

Rồi anh Tân nó:

— Mai Lan, đi cho heo ăn đi, mau coi!

Khi thì Dũng nhấc:

— Con gái gì làm biếng quá, đi quét sân đi!

Mai Lan không sợ làm việc, song rất buồn vì không ai trò chuyện với mình. Nói cho công bình, Mai Lan cũng có bạn đấy nhé: một con mèo vằn trắng đen mà nó rất thương và nó hay thủ thỉ với con vật đủ chuyện song chán thay, con mèo suốt ngày chỉ thốt có mấy tiếng « meo meo » đều đặn, ngoài ra không có tiếng gì hơn!

Một hôm, con bé phàn nàn với mẹ:

— Con không muốn làm một đứa con gái độc nhất ở nhà mình, con buồn lắm, chả có ai để trò

chuyện hết. Con ưng có ai để trò chuyện...

Bà mẹ ít nói cất tiếng song vẫn không ngừng tay bóc đậu:

— Con gái tốt nhất là im lặng..

— Tại sao vậy mẹ? Tại sao con gái phải im lặng, hở mẹ?

Vẫn không ngừng mắt lên nhìn con, người mẹ trả lời:

— Để trở thành người đàn bà ít nói.

— Tại sao phải ít nói?

— Để khỏi phiền lòng các ông.

Nói xong câu này, bà Vũ mím môi thật chặt và Mai Lan tinh ý hiểu rằng mẹ sẽ không nói gì nữa, đừng hỏi làm chi, vô ích mà thôi. Chiều lại, cha từ ngoài đồng trở về, Mai Lan đón ông tận ngõ:

— Cha ơi! Con có thể có thêm một đứa em gái không, hở cha:

— Một đứa em gái? Chỉ vậy?

— Cha em ngạc nhiên hỏi lại.

— Dạ, thưa cha... — Em ngây thơ nói — để con chơi với nó, đỡ buồn.

— Bộ con còn nhỏ lắm sao? Đã đến lúc con tập tành công việc... không cần phải có em gái để chơi đùa.

Nói xong, người cha đi thẳng lại cái bàn nhỏ đặt trong bếp trên đó có một cái thau sắt đựng ngập nước và ông bắt đầu rửa mặt, rửa tay. Mai Lan hiểu rằng không nên quấy rầy cha nhiều hơn.

— Anh ơi! — một hôm khác, Mai Lan bảo Dũng — ước chi anh là con gái...

Con bé chưa dứt lời, thằng anh đã nắm bím tóc nó mà giật mạnh đến nỗi Mai Lan đau đến phát khóc lên, nhưng nó cố nén trong khi Dũng quát to :

— Tao à? Tao mà làm con gái à? Đồ điên!

Rồi nó cười sằng sặc còn Mai Lan thì nước mắt lưng tròng :

— Thiệt mà anh, em ưng có chị hay em gái, em chán anh trai quá, quá lắm rồi.

Đúng lúc đó, Sinh bước trở tới, cậu cả sắp lên tỉnh bán trứng nên ăn mặc khá bảnh bao. Cậu ra lệnh cho em gái :

— Mai Lan! Tao quên coi cá trong lưới. Bậy quá, mày chạy ra coi cho anh đi.

Tức thì Mai Lan vâng lời, vì Sinh là anh cả. Vừa đi nó vừa ngẫm nghĩ một mình : Phải chi mình có đứa em gái thì giờ này hai đứa ra sông ném sỏi xuống nước chơi, vui biết chừng nào...

— Mai Lan, mau về nhà giúp tao làm cây lao, nghe không!

Cô bé đang mơ mộng thì bị Tân phá đám — thằng anh thứ hai từ đồng về nhà — Mai Lan nổi xung lên :

— Em không làm lao cho anh

đâu. Em chán lao với mấy anh quá rồi.

Đoạn cô bé đáng thương tiếp tục ra sông, vẫn mơ ước đến con em gái với những trò chơi búp bê dịu dàng, hòa nhã.

Tội nghiệp Mai Lan : ở nhà, luôn luôn phải thui thủi một mình hoặc phải dự trò kẻ cướp, trò đánh giặc với mấy anh, mà chán nhất là ba thằng anh đều không thằng nào chịu làm quân địch, làm người thua trận, người bị cướp cả. Vì lẽ đó, con em út luôn luôn là nạn nhân thâm nhục. Còn chơi trò cút bắt thì nó lại cũng bị thiệt thòi : nó phải đi tìm.

Mãi nghĩ ngợi, cô bé đã tới bờ sông. Tấm lưới căng rộng vẫn chìm sâu dưới giòng nước vàng của con sông Dương tử. Mai Lan chả vội vàng chi. Nó ngồi xếp xuống trên nệm cỏ xanh tươi, dày và mượt, mọc dọc theo ven sông và đưa mắt nhìn quanh. Chẳng có gì thay đổi dưới mắt em. Ở chỗ này, lòng sông rất rộng và nó chỉ có thể thấy một dải băng xanh chỉ vùng đất bên kia bờ. Mai Lan tự hỏi bên kia đó nó có giống bên này chẳng và những người, sống bên đó có giống bên này chẳng? Vì Mai Lan nghe người lớn bảo những người bên kia khác bên này, họ là người xứ khác. Song chỉ nghe thôi, chưa bao giờ Mai Lan thấy họ khác ra sao. Cũng theo lời mấy người này

thì những kẻ ngoại quốc đó ở bên kia đại dương, có màu da hồng chứ không vàng như người xứ nó, mắt xanh hay xám chứ không đen; còn tóc thì ôi thôi... kỳ hết sức: đỏ hoe như bươm bươm từ hay là vàng như râu ngô, có khi vàng sẫm như lông chó ấy. Mai Lan cũng nghe rằng khi họ nói còn kỳ hơn nữa, họ phát âm đầy những «K-K-K-K» những «FF-FF-FF» và những «SS-SS-SS». Đó là lời gã bán hàng rong già và cứ theo lời lão ta thì đã có lần lão đi tàu đến tận Thượng Hải để mua hàng vải ngoại quốc.

Trên cao, trời xanh lơ. Mai Lan lại tự hỏi không biết bầu trời ở xứ khác có xanh và đẹp vậy không? Hay là màu lục, màu tím, màu vàng? Ừa, chớ con mắt người ngoại quốc cũng vàng đấy thôi? Rồi Mai Lan buồn bã thở dài: chả có ai trả lời những thắc mắc chính đáng của em hết. Cha thì bận việc, mẹ thì ít lời còn các anh thì... là con trai.

Khi nghĩ đến điều này, Mai Lan sực nhớ phận sự mình: đi kéo lưới. Em vội đứng lên, nắm sợi dây cứng ngắc và gia sức kéo. Chà! Tấm lưới mới nặng làm sao, làm Mai Lan hồi hộp tợn. Dám có cá to lắm chứ không phải chơi đâu. Ờ! nếu có hai hay ba con cá to thì làm sao đây? Dùng vợt vớt được không? Hay đề đó về gọi cha ra? Làm vậy lỡ con cá vọt ra khỏi lưới thì uổng quá.

Càng lúc tấm lưới càng nặng hơn lên làm Mai Lan càng mừng thêm, chăm chăm, chăm chăm lưới nhô lên khỏi mặt nước, trước tiên là bốn góc cột liền vào sào tre, kế đó là các cạnh, đáy lưới ở giữa vẫn còn dưới nước.

— Chắc là một con cá to cự đại? Sướng ghê, hên ghê!

Mai Lan kêu to lên và cố gắng kéo. Cuối cùng, trợn tấm lưới lên khỏi mặt nước mà chả thấy con cá to như em đoán. Giữa lòng lưới, một con cá nhỏ nằm im như cá... chết, màu nâu và trông nhảm nhí, kỳ kỳ. Ý chà! Lạ thiệt: một con cá chết, nhỏ xíu mà nặng quá đi! Mai Lan suýt kêu lên và muốn buông tấm lưới chìm lại dưới sông như anh nó vẫn làm khi kéo lưới trống lên hay chỉ được một con cá bé tí tẹo. Song rồi em nghĩ: mình phải bắt nó lên, coi tại sao nó nặng dữ vậy mới được.

Nghĩ sao làm vậy: Mai Lan cột

chặt đầu dây vào cái cột cha nó đã trông sẵn để dùng trong việc này. vơ cái vợt, khom mình, một tay kéo góc lưới, lừa cho con cá chết vào vợt và cố sức cất bổng lên. Ôi chào, nặng ời là nặng! Trong cái vợt cán tre dài và mỏng, cong gần xuống, con cá nằm im lặng gây cho cô bé một sự ngạc nhiên, quá sức ngạc nhiên.

Ngồi trên bờ, Mai Lan tự hỏi phải làm sao? Nếu nó về gọi cha, kẻ nào đó có thể đi ngang qua và chớp con cá mất. Rồi cha nó sẽ cho là nó mơ ngủ. Nó cố khom mình xuống vợt và nhìn kỹ con cá. Con vật nằm yên và Mai Lan nhất định quan sát kỹ. Nó khom mình làm theo điều vừa nghĩ. Con cá vẫn nằm dưới đáy vợt ngay đó. Bây giờ nhìn gần, Mai Lan thấy đây không phải là một con cá thường. Nó có dạng một con rồng nhỏ. Thay vì có vây, nó lại có bốn chân nhỏ, ngắn và cái đuôi dài, cong.

• Đây là một con cá hóa long • Mai Lan nghĩ và hết sức xúc động. Nó đã nghe nói đến loại cá này, nhưng mãi đến nay chưa hề thấy. Người ta cho rằng con cá này mang may mắn đến cho người được nó. Nhưng may mắn nào đâu?

Mai Lan ngược nhìn trời, trời vẫn trong xanh như bao giờ. Nó nhìn sông: dòng nước vàng vẫn chảy nhanh như thường lệ. Nó nhìn cỏ, cỏ đứng sừng dưới ánh nắng lấp lánh.

Nhưng bây giờ, Mai Lan thấy những đóa hoa xanh mà trước đây nó không hề chú ý. Khi nhìn lại dòng sông, Mai Lan thấy vài chú vịt rừng lội trên nước, và nhìn trời, nó thấy một con chim trắng to lớn tựa con hạc bay chầm chậm. Dĩ nhiên, hạc là một dấu hiệu may mắn khác.

Bây giờ, Mai Lan tin chắc rằng một điều gì sẽ xảy ra. Nó nhìn quanh. Cùng lúc, nó thấy một bé gái đi dọc theo bờ sông tiến về phía nó.

Nó ngạc nhiên đứng im, vì đây không phải là đứa con gái thường. Mai Lan chú ý trước tiên đến cái áo của đứa bé (Mai Lan bận một quần và một áo ngắn có hoa hồng, chân mang vớ và hài bằng sa tanh đen mà mẹ nó may cho. Tóc Mai Lan kết thành hai bím cột lại bằng nơ hồng và tóc trước trán được xấp đều). Còn đứa bé gái kia mặc một áo có váy, xếp ly phía trước, hai tay ngắn phồng bằng thứ vải xanh da trời. Chân để trần, chỉ mang đôi vớ trắng ngắn và giày da hở phía trên. Tóc nó bay lòa xòa quanh mặt. Lại nhất là mái tóc, mái tóc màu vàng.

Mai Lan tin rằng đây là một tiên nữ từ dưới nước hiện lên. Mai Lan kinh hãi vô cùng. Nó muốn chạy nhưng chân thì như cứ dính chặt vào đất. Nó không làm sao cử động được. Nó há miệng thở hồn hèn

vì tim nó đập nhanh. Khi cô gái tới gần, Mai Lan thấy mắt nó cũng xanh như chiếc áo và da nó không nâu mà màu hồng.

— Tôi không lấy con rồng — Mai Lan ấp úng — nó nằm trong lưới đó, tôi kéo lên là thấy.

— Con rồng nào?

Đứa con gái hỏi. Bây giờ nó đã đứng thật gần và Mai Lan kinh hãi quá sức. Nó chưa bao giờ thấy một đứa con gái mắt xanh, tóc và da hồng.

Mai Lan chỉ con cá nhỏ kỳ lạ:

— Kia, chị lấy lại đi!

Đứa con gái cúi xuống xem xét con cá:

— Con rồng này đâu phải của tao. Tao có thấy nó bao giờ đâu?

— Ừa, vậy thì của ai? — Mai Lan hỏi — vì tôi cũng có thấy nó bao giờ đâu? Và nhìn kia, nó không đông đặc...

Con rồng không cử động gì cả, thật vậy.

— Kéo nó lên!

Đứa con gái tóc vàng nói. Mai tiếp:

— Không được, nặng lắm!

— Vậy thì để tao.

Hai bàn tay hồng hào của nó vòng dưới mình cá.

— Chà! Nó nặng và lạnh quá!

Bây giờ con bé tóc vàng đã ôm gọn con cá trong hai cánh tay. Mai Lan không còn sợ hãi nữa, bảo:

— Đưa đây cho tao!

Nhưng con bé tóc vàng không bằng lòng, nó cãi:

— Có lẽ con cá này của tao, chính mày lúc này đã nói vậy mà.

Mai Lan cãi lại:

— Mày cũng nói không phải của mày. Với lại nó ở trong lưới của ba tao mà.

Thế là hai đứa cãi nhau, dù chúng chưa thấy mặt nhau trước đó, song rồi chỉ giây sau, cả hai bật cười. Đứa con gái tóc vàng hỏi:

— Mày tên gì?

— Mai Lan.

— Tao tên Alice

— A-li-che...?

Mai Lan không thể đọc được cái tên lạ hoặc kia. Con bé tóc vàng chữa lại:

— Không, Alice.

— A-li-ce — Mai Lan lặp lại và hỏi — tại sao mày tên Alice?

— Tại cha mẹ tao muốn. Còn hai anh tao tên Tom và Jack.

Mai Lan nói:

— Tao có 3 anh: Sinh, Tân và Dũng, và tao rất chán mấy anh.

— Thật hử? — Alice kêu lên — Tao cũng chán Tom và Jack quá. Tao muốn có em gái.

— Thật hử? — Mai Lan kêu — Tao cũng muốn có em gái, nhưng mẹ nói mẹ bận quá không thể sinh em nữa.

— Vậy sao? Mẹ tao cũng nói vậy.

Hai cô nhỏ nhìn nhau. Một ý tưởng cùng đến trong óc chúng và chúng cùng kêu lên:

— Hãy làm chị em! Phải, phải, chúng ta hãy là chị em.

Rồi chúng cùng cười vui vẻ. Alice nói:

— Tao đề mảy ôm con cá vì mảy là chị tao.

Mai Lan mở hai tay và Alice đặt con cá vào đó.

— Chà, con cá nặng và lạnh quá!
Lời Mai Lan. Alice:

— Chắc nó chết rồi.

— Nó lảng như con cá thật, nhưng nó nặng ghê. Phải, nó chết thật rồi.

— Cạo nhẹ nhẹ nó xem sao.

Alice đề nghị. Nó lấy một hòn đá nhọn và cạo trên mình con cá. Dưới lớp bùn nâu long lanh một màu xanh lục.

— Ô, con cá đẹp quá chứ! Mình phải chùi rửa nó cho sạch.

Cả hai bắt đầu dùng cát chà xát trên mình con rồng nhỏ, và sau vài phút, con vật trở nên bóng ngời, trong xanh. Nhưng dù sao con vật cũng không còn sống. Bây giờ, hai đứa bé có thể thấy rõ là con cá được làm bằng một chất cứng như đá và rất đẹp. Có ai tạc nên nó và chỉ trời mới hiểu tại sao họ lại vứt nó xuống sông để dòng nước cuốn vào lưới.

Đúng lúc đó, hai giọng nói văng vẳng trên không trung. Giọng ở miệt thượng lưu, cao và trong gọi:

— Alice, Alice!

Alice nhanh nhẹn nói:

— Mẹ tao kêu. Tao phải về.

Giọng thứ hai vọng lại từ phía hạ lưu, to và trong:

— Mai Lan! Mai Lan!

— Cha tao gọi, tao cũng phải về.
Lời Mai Lan.

— Còn con cá ta phải làm sao?

— Ta phải làm sao?

Mai Lan lặp lại như một tiếng vọng. Alice bảo:

— Điều này mình phải giữ bí mật.

— Tất cả việc này chỉ hai đứa mình biết thôi — Mai Lan nói giọng thành khẩn — Đừng kể với ai cả, và nhất là với mấy anh mình, nghe.

— Ô! Thích thú quá nhỉ!

Alice cười bảo. Mai Lan nói:

— Ta phải đem chôn con cá cạnh mấy đóa hoa xanh kia, và mình sẽ nhớ chỗ. Khi nào chúng ta trở lại đây, chúng ta sẽ đào nó lên và chơi với nó, chỉ mình mảy với tao thôi.

— Ờ phải.

Thế rồi cả hai chôn con cá cạnh mấy đóa hoa xanh, chúng dùng các ngón tay lấp cát rồi rửa tay trong dòng nước vàng. Cuối cùng cả hai đứng dậy, nhìn nhau.

— Tạm biệt, chị!

— Tam biệt, em!

Cả hai nắm lấy tay nhau thật chặt.

— Ăn xong trở lại nhé!

— Đồng ý, nếu tao đến trễ mày chờ tao nhé!

— Đồng ý. Chị cũng chờ em, nếu em đến trễ, nhé?

— Đồng ý.

Cả hai vẫy tay từ biệt, rồi chạy một đoạn đường, lại quay lại vẫy tay từ biệt một lần nữa và trở về nhà. Dọc đường, Mai Lan cảm thấy phấn khởi vô cùng. Nó nghĩ thầm: 'Ta có một em gái, một em gái thật sự. Nếu tóc nó vàng mắt nó xanh và da nó hồng thì đâu phải lỗi tại nó. Dù gì, đó cũng là một đứa con gái!'

— **M**ÀY đi đâu này giờ?

Cha Mai Lan cau có hỏi khi nó về tới. Cả nhà đã ăn và ông không muốn thấy ai về trễ.

— Rửa mặt và tay đi Mai Lan. Con dơ quá! — Bà mẹ bảo —

Mai Lan đi rửa tay và mặt. Ông Vũ lại hỏi khi nó đến bàn ăn:

— Ba hỏi con đi đâu lâu vậy?

— Con chơi bên bờ sông.

Ông Vũ lại hỏi:

— Không có con cá nào sao?

Thật khó mà giữ bí mật, Mai Lan nghĩ thầm. Nó đáp:

— Chỉ có một con nhỏ xíu, thưa cha!

Nó cầm đũa lên và bắt đầu ăn thật nhanh.

— Rồi con quăng nó lại xuống nước hả?

Ông Vũ hỏi. Mai Lan vì không quen nói dối và trước khi ý thức được nó đã để lộ sự thật:

— Con chôn nó rồi.

Ông Vũ có sắc giận. Ông đặt đũa xuống:

— Có thật con chôn sống con cá nhỏ đó không? Nó có thể lớn lên chứ?

Giọng Mai Lan run run:

— Nó không sống, con không chôn nó nếu nó sống...

— À, vậy thì khác. Nhưng con cũng có thể vớt nó xuống nước để làm thức ăn cho cá khác.

— Con cá đó cứng lắm.

Mai Lan giọng do dự, nói. Ông Vũ vừa cầm đũa lên đã vội buông xuống:

— Cứng? Con nói sao? Cái gì cứng?

Mai Lan đáp lí nhí:

— Nó cứng lắm... Con cá đó...

— Con muốn nói đó không phải là một con cá thật?

— Hình như nó bằng đá. Quả nó nặng lắm.

Nghe đến đây ông Vũ bắt đầu sốt ruột:

— Sao con không đem nó về nhà? Có thể nó bằng vàng, hay ngọc

hay một thứ quý kim. Có nhiều vật quý đã được tìm thấy dưới sông. Ăn xong, con phải dẫn cha ra chỗ chôn cá xem.

— Thưa cha, vâng!

Mai Lan đáp nhô và nó cố ăn nhưng cảm thấy rất khó chịu. Con rồng là một điều bí mật. Nó đã hứa với Alice không thổ lộ với một ai. Mai Lan nói với cha:

— Con cá không phải của riêng mình con...

Những lời này làm ông Vũ nổi giận. Ông bỏ cái dùi gà trở vào chén, nghiêm giọng:

— Bây giờ, con muốn nói gì?

— Nó chỉ của con phân nửa thôi. Phân nửa kia là của một người khác.

Ông Vũ cao giọng:

— Người nào? Chứ không phải nó vướng trong lưới mình sao?

— Con, van cha... Con... con không thể giải thích. Con...

Nhưng ông Vũ đâu chấp nhận một chuyện như vậy. Tính ông rất dứt khoát. Ông nhướn cặp mày rậm và hai mắt ông tròn xoe khi ông bảo:

— Con phải nói... người kia là ai?

Mai Lan cúi đầu, vắn tay. Mọi người đều nhìn nó ngạc nhiên. Bà Vũ, vốn trầm lặng, nhìn nó mà không nói gì, nhưng ba đứa con trai thì nháy mắt với nhau và cười khúc khích.

Mai Lan thấy nó phải nói một cái gì:

— Nó là của em gái con, và cũng như của con.

Bây giờ mọi người thật sự kinh ngạc quá sức. Sinh kêu lên:

— Ô! nếu mà có em gái thì tao cũng có thêm một đứa em gái chứ!

Và Dũng cũng la to:

— Con đâu cần một đứa em gái nữa.

— Ông Vũ trịnh trọng nói với vợ:

— Này bà ơi! Chúng ta không muốn có một đứa con gái nào nữa. Nó ở đâu thế?

Bà Vũ lắc đầu: không nói. Suốt đời, bà đã và sẽ luôn luôn trầm lặng.

Nhưng Mai Lan bắt đầu khóc. Nó giận dữ và dăm liễu lĩnh:

— Bây giờ, mọi người đã bắt con phải thú thật... Em gái con nó cũng không cần có thêm anh trai. Nó cũng có nhiều quá rồi... như con vậy. Con không cần mấy anh nó và nó cũng không cần mấy anh con. Chỉ hai chúng con là chị em thôi.

— Và Mai Lan trong cơn giận, quên cả phận gái nhỏ nhai, nhảy xuống ghế, rời nhà. Nó vừa khóc vừa chạy ra bờ sông. Nó đào đất cạnh mấy đóa hoa xanh, nơi con rồng lục nhỏ vẫn nằm yên. Thấy con rồng, nó lại cảm thấy sung sướng. Dù sao, nó cũng chưa tiết lộ hết sự thật. Nó không nói rằng em nó

tên Alice, có đôi mắt xanh và bộ tóc vàng. Không, không, nó sẽ chẳng bao giờ nói đâu. Vì Sinh, Tân và Dũng sẽ trêu ghẹo cô bé Alice đáng thương. Nếu nó có về lạ kỳ thì nào phải lỗi nó.

Nhưng bây giờ phải làm sao? Ăn xong, cha nó sẽ tức khắc ra bờ sông tìm con cá, mấy anh nó cũng theo ra coi, rồi họ sẽ mang đi mất. Đâu được, để gì?

— “Chỉ còn cách trốn” Mai Lan nghĩ. Nó vội vàng ôm con cá vào lòng chạy về phía thượng lưu sông, hướng Alice đã ra về.

Và bạn có biết một lúc sau nó gặp ai không? Chính Alice đang chạy bên bờ sông. Đôi chân trần của nó nhảy múa dưới ánh nắng và mái tóc vàng bay phất phơ theo gió.

— Ô! Mai Lan! — Alice kêu lên.

— Ô! Alice! — Mai Lan cũng kêu lên:

Alice hào hên nói:

— Mai Lan, tao phải cho mày hay, mấy anh tao tệ lắm. Mai Lan, tao đã không giữ được...

— Giữ được gì hở? — Mai Lan hỏi.

— Tao nói hết rồi — Alice hên hên kể — Lúc về, ba tao hỏi: “con đi đâu vậy?”. Và Tom nói: “nó đi ra ngoài”. Rồi Jack thêm: “nó ra ngoài luôn, thưa ba”. Tao nói: “không phải vậy, thưa ba, chỉ lần này thôi. Con đi ra bờ sông xem có

cá trong lưới không”. (Chợt nhớ ra mình là em, Alice đổi giọng lễ phép) Chị Mai Lan à, từ nhà mới của em có thể thấy cái lưới.

— Nhà mới? — Mai Lan lặp lại

— Gia đình em mới dọn nhà

— Alice nói — Trước, ba má và mấy anh em ở bên kia bờ sông. Chị có nghe nói không?

Mai Lan đáp:

— Đâu ai nói chuyện đó. Mẹ không bao giờ kể chuyện vì mẹ là một người đên bà trầm lặng, cha thì chỉ nói chuyện với mấy anh, vì chị là con gái, và mấy anh cũng chỉ nói chuyện với nhau thôi.

— Cha dạy anh văn ở trường trong tỉnh — Alice giải thích — nhưng mẹ bảo:

“Tôi không thích ở giữa những con đường chật hẹp này!” cho nên gia đình đã dọn đến ở cạnh bờ sông, và từ cửa sổ, em có thể nhìn thấy tấm lưới. Và khi cha hỏi có cá không, em trả lời có, và chị Mai Lan ơi, em đã... em đã kể tuốt hết mà không hay!

Mai Lan thú:

— Chị cũng vậy, và bây giờ cha chị sắp tới tìm con cá,

Nó đưa tay cho Alice, giọng trịnh trọng:

— Em à, ta phải trốn đi!

— Phải đấy chị à!

(kỳ sau tiếp)

KHU VƯỜN HẠNH PHÚC

Món quà Trung Thu

HOÀNG THỦY VÂN

Chỉ còn hơn một tuần nữa là đến ngày tết Trung Thu rồi. Năm nay, theo lời đề nghị của Thầy Thanh, Giáo sư hướng dẫn lớp em, thì chúng em sẽ không mừng tết Trung Thu chung ở trong lớp như những năm trước nữa; nhưng mỗi nhóm sẽ ăn tết Trung Thu riêng tại một xóm nghèo, đám trẻ nào đó tùy theo sự lựa chọn của mỗi nhóm (chả là từ đầu niên khóa, lớp em được chia ra thành từng nhóm nhỏ năm người một, để học hành, sinh hoạt chung). Em còn nhớ trong giờ sinh hoạt lớp tuần trước, Thầy Thanh đã cho chúng em tự do nêu ý kiến về việc mừng Trung Thu năm nay. Đầu tiên, cả lớp cứ đòi ăn chung như những năm về trước chẳng hạn bánh kẹo, cóc ngâm, ô mai, ca vù... (lớp 9/6 của em chỉ toàn là Nữ sinh thôi bạn ạ!); nhưng sau khi nghe đề nghị trên của Thầy Thanh, thì cả lớp đều đồng ý và chuẩn bị họp nhóm...

Nhóm Trưng Trắc của em gồm 5 tiền nương: em là trưởng nhóm, Thủy, Đức, Loan và Nguyệt. Năm đưa em rất thân nhau và từng là bạn với nhau từ năm lớp Sáu đến năm nay, tụi em kết lại thành nhóm và hoạt động hăng say về mọi phương diện (?). Như đã hẹn nhau ở trường, chiều nay nghỉ học nên tụi em họp nhóm để hoạch định chương trình làm việc. Đúng ba giờ chiều, cả bốn đứa kéo nhau tới nhà em. Sau một lúc đầu láo, tán gẫu, em bắt đầu vào đề:

— Ê, tụi mày nghĩ sao về việc tổ chức? (chúng em vẫn thường gọi nhau mày, tao khi ở chung!)

— Nghĩ sao là nghĩ chi hờ mày? Loan làm bộ hỏi.

— Ờ, thì tụi mình hoạch định chương trình, chọn địa điểm và chia công tác.

Nguyệt bắt đầu:

— Tao có ý kiến là tụi mình

nên chung tiền lại rồi kiếm 1 cô nhi viện nào đó là đẹp rồi.

Thủy la lên :

— Làm vậy không được, mình phải làm gì đặc biệt tí chứ !

— Đặc biệt là sao, nói thử xem ! Nguyệt cãi lại.

— Ờ, là là... mà đề tao nghĩ đã... cái con này xí xon quá !

Nguyệt định cãi lại thì Đức đã đưa tay ngăn và nói ngay :

— Gớm, tụi mày làm gì mà như là chó với mèo vậy. Từ từ mà tính có hơn không ! Tao thì tao tính là tụi mình nên tìm một xóm nghèo nào gần, ít dân và quen một chút, rồi mình tụ tập tụi con nít lại giúp vui cho chúng là hay lắm !

Em hỏi lại :

— Ờ, cũng được. Nhưng tụi mày định tìm xóm nào đây. Nói địa điểm cho chắc chắn đã chứ !

Loan nhanh nhẩu đáp liền :

— Tao đề nghị tụi mày tới xóm ở đằng sau nhà tao đi ! Xóm đó vừa gần vừa quen, ít dân mà tụi con nít ở đó lại dễ thương. Tao quen biết rồi !

— Cái xóm có ao bèo ở cuối đó hả. Nguyệt hỏi lại. Tao cũng biết. Xóm đó coi bộ được đó Vân (tên của em đấy) !

— Xóm ngay sau nhà con Loan hả. Tao tới đó tìm hoa với con Loan một lần rồi. Chỗ đó được đấy ! Đức thêm vào.

Em kết luận :

— Được rồi, vậy tụi mày có đồng ý chọn cái xóm sau nhà con Loan không ?

— Đồng ý !

— Tao chịu !

Tụi nó la lên. Em nói tiếp :

— Vậy thì con Loan về lo « chuẩn bị tâm hồn » tụi nó trước, đề hôm tụi mình đến khỏi bỏ ngỡ cả đôi bên. Còn vấn đề văn nghệ, quà bánh... tụi mày tính sao ?

— Tao đề nghị tụi mình nên cho chúng hát mấy bài Trung Thu quen í, tụi mình họa theo thôi ! Đức nói.

Em hỏi lại :

— Được ! Còn vấn đề quà bánh thì sao ?

— Ờ nhỉ, khó nghĩ quá !

Sau một lúc yên lặng. Nguyệt mới lên tiếng :

— Tao đề nghị từ đây cho đến hôm Trung Thu, tụi mình mỗi đứa lo soạn riêng một số quà nào đó tùy thích, rồi đến ngày Trung Thu tụi mình cùng đem tới nhà con Vân trình làng. Đồng ý không tụi bây ?

— Đồng ý !

— Hay lắm !

— Tuyệt ghê !

Em nói lớn :

— Thôi bây giờ giải tán. Sáng thứ hai nhớ đến sớm nghe. Về lo ôn lại bài hát đi nghe tụi mày !

Cả bọn kéo nhau về, em đi ra theo tới cổng mỉm cười vui vẻ...

Một tuần qua nhanh, em đã sửa soạn xong món quà của mình. Một lô bánh lô to nhỏ ! Nhà sản bột làm bánh, em cúp thêm tiền ăn sáng, quà vật mua thêm vật liệu về làm lấy. Em biết chắc các bạn em sẽ có những món quà thật lạ, thật hay. Sáng thứ Hai nghỉ học, em ngồi ở nhà đợi tụi bạn đến. Có tiếng lao xao ngoài cổng,

em chạy ra và thấy các bạn đến đông đủ. « Ngũ nương » tụi em lục tục kéo lên phòng em kèm theo những chiếc xách đựng các thức quà đặc biệt. Và giờ phút quan trọng bắt đầu. Theo lời các bạn yêu cầu, em phải trình làng « tác phẩm » của em trước tiên. Các bạn ồ lên và khen em khi em bung hộp bánh ra. Kế đó, Thủy từ từ trình làng hai « bịch » lớn kẹo sữa do cô nàng tự làm lấy theo cách làm của Đồng Thảo trong Tuổi Hoa số 220! Đến phiên Đức nhẹ nhàng lôi trong xách ra một đồng đèn xếp nhỏ do chính cô ả tự tay làm và vẽ lấy (chả là Đức vẫn là họa sĩ của lớp em cơ mà!) Bọn em xúm lại xem những bức hình ngộ nghĩnh trên mỗi chiếc đèn. Và tụi em lại được dịp cười thỏa thích khi Loan lôi trong bao ra một lò đồ chơi trẻ em đã gói thành từng bao nhỏ. Loan bảo tụi em :

— Tao phải đập con heo đất để mua đó. Tao đã bao thành từng gói nhỏ dành riêng cho các em trai và gái nữa đấy!

Và sau cùng đến lượt Nguyệt lôi trong xách ra những gói quà bọc trong giấy mỡ. Tụi em còn ngạc nhiên chưa biết có chi trong những gói đó thì Nguyệt đã giải thích bằng giọng nghiêm trang :

— Minh nghĩ có lẽ các bạn đều sưu soạn cho các em những món quà về vật chất, bánh kẹo... Vì thế mình đã dành một ít tiền mua cho các em một số sách vở, bút chì, truyện, để các em giải trí. Các bạn thấy được không?

Chúng em cùng vỗ tay và la lên :

— Đẹp lắm Nguyệt

VONG MỜI

NTK NG. T. VÀNH KHUYẾN

(Bút nhóm Giao Cầm)

Này các bạn hãy vẽ đây
Đêm rằm tháng tám sum vầy
với nhau

Trong khu vườn nhỏ bé này
Tình thương ấm áp ta xây lâu
đài

TRĂNG TRUNG THU

Đ. T. THUY HẰNG

Trăng đã lên cao rồi
Trời xanh, xanh ghê nơi
Hình như, trên cung Quảng
Chị Hằng khẽ mỉm cười
Tang tăng với chiếc đèn
Dưới ánh trăng nhẹ êm
Bé vui đùa cùng bạn
Lòng như phiến tơ mềm
Miếng bánh thơm trong tay
Bé đưa lên cắn nhẹ
Chị Hằng núp sau mây
Trêu : « Bé ăn ngon nhỉ ? »
Bé cười tui thật vui
Với tuổi thơ muôn đời
Đèn, bánh và trăng sáng
Là mơ ước rạng ngời !

— Hay quá, sáng kiến tuyệt!

— Khen mày đó Nguyệt!

— Tụi mình cứ ghé!

Và đột nhiên cả năm đứa cùng nhìn nhau và mỉm cười sung sướng khi nghĩ đến niềm vui tròn vẹn của các em nhỏ xóm nghèo trong buổi tối nay, ngày Tết NHI ĐỒNG...

HOÀNG THUY VÂN

Vũ Khúc Đom Đóm

NGUYỄN THỊ THU

ĐÊM nay Bác Đế Than thấy mình trẻ lại — thật ra bác cũng chẳng biết mình đã già chưa, cũng không hề biết mình mấy tuổi nữa, vì bộ óc của bác nhỏ xiu xiu hỏ, bác để nhà chả biết vì nhỏ như cái gì nữa. Bác biết nó nhỏ, bởi nó nhỏ nên bác chóng quên những việc đã xảy ra, nhưng có mỗi một việc rất quan trọng bắt buộc bác phải nhớ, ít nhất là đêm nay.

Đêm nay là đêm rằm tháng 8 — Bác biết được là vì hồi chiều bác nghe mấy chú cá nói chuyện với nhau — Đêm rằm trăng sáng đó là chuyện thường, trăng sáng đối với bác không quan trọng, mà điều quan trọng là những tiếng hát, tiếng hát của các em bé, rất trong và cao vút chứ không như của bác đục và khàn khàn, bác vốn là nghệ sĩ — có bao giờ người ta nghĩ đến những nghệ sĩ để không nhỉ? — Nên bác thấy thích tiếng hát đó bởi thế bác im lìm lắng tai nghe:

« Tết Trung Thu rước đèn đi chơi
em rước đèn đi khắp phố
phường... ».

Bác cảm thấy tiếng hát đó có một sự quyến rũ mãnh liệt làm bác phải cố gắng lặn ra tận đường làng để nghe cho rõ, và khi bác đến thì chao ơi! Bác thấy... đẹp không thể tả, đẹp hơn tất cả những gì đẹp nhất mà bác đã thấy. Bác để than mở mắt để nhìn, thế nhưng mấy bụi cỏ cứ như cái màn che mắt bác. Tức quá bác cần chúng ngã rạp xuống cỏ, cho rảnh mắt, dù hơi ẽ rãng một chút, có sao đâu? tí tẹo là hết ngay, đôi lại, bác được xem, rõ hơn và lâu hơn.

Bây giờ bác đã thấy rất rõ, trước mắt bác là những « người lùn » — bay đúng là những đứ trẻ con — trên tay cầm những chiếc lồng đèn, chiếc nào trông cũng đẹp, cũng xinh cả, có chiếc hình tròn giống mặt trăng, có chiếc năm cạnh, chiếc tám cạnh, con cá, con chim và hình tàu bay, có đôi chiếc không dán bằng giấy gương mà làm bởi các lon sữa bò đục lỗ nhỏ rồi gắn đèn vào trong, trông dễ thương tẻ, thêm đó mỗi chiếc mang một màu sắc khác nhau chiếc giống như màu trời, màu lá, có chiếc giống như màu hoa cúc, hoa hồng, hoặc hoa lan... Tất cả đều lung linh rực rỡ.

Bác thấy lũ trẻ mặc áo mới, gương mặt rạng rỡ mắt chúng mở to nhìn chị Hằng, chúng hát:

« Từ trên cao dáng tròn xinh xinh
sôi xuống trần anh sáng diệu
hiền... »

*Râm tháng tám bóng Hằng trong
sáng
Em múa ca dưới ánh trăng
vàng... ».*

Lũ trẻ làm bác phải ngàng đầu lên gần gầy cò để nhìn chị Hằng cười thật tươi, mặt chị sáng lạnh hình như chị muốn hát hòa theo lũ trẻ con dễ thương đó, và các vì sao cũng sáng hơn lên làm nổi bật bầu trời màu... như lá cây sậm bằng nhung. Ô! Bác để nhà ta kên lên lo ngại vì bác vừa thấy một đám mây to ơ là to, nó sẽ che mất mặt xinh của chị Hằng — bởi gió đẩy nó từ từ lại nơi chị Hằng — và bầu trời sẽ đen tối, lũ trẻ con dễ thương kia sẽ bỏ cuộc chơi. Bác không muốn như thế. Không muốn bầu trời còn lại những vì sao, bác để muốn cuộc chơi của lũ trẻ phải liên tục. Như thế bác phải làm sao khi lũ trẻ vẫn vô tư ca hát, chúng dễ yêu quá. Nhưng mà bác là một con dễ thôi mà, bác đành chịu vậy.

Bác để buồn bã, làm lui trở về nhà, nhà của bác ở dưới bờ đê đằng kia, bác mong cho chóng đến, bởi bác không làm gì được cả, bác vô dụng quá đi.

— Chào bác để; Bác đi đầu buồn bã thế.

— A! cậu đom đóm. Tôi có chuyện buồn lắm.

— Chuyện gì thế bác? Cho cháu biết đi.

Cậu đom đóm vốn vả làm bác để thấy hy vọng lóe lên trong óc. Tại sao không nhờ cậu đom đóm

này. Ngày thường bác ghét cái lũ đom đóm này lắm nhưng bây giờ, biết đâu cậu đom đóm này sẽ giúp bác. Và bác nói hết những gì làm bác buồn bác bứt rứt:

— ...Cậu đom đóm ơi: bởi tôi không thể kéo đám mây to lớn đó, tôi cũng không thể làm một chị Hằng khác khi chị Hằng bị che khuất. Tôi vô dụng quá. Cậu xem đám mây gần đến nơi chị Hằng kia.

Rồi bác nán nỉ:

— Cậu có thể giúp tôi không? tôi muốn cuộc chơi của lũ trẻ không bị gián đoạn dù trong một thời gian ngắn.

Cậu đom đóm im lặng, một lúc:

— A! bác ơi cháu có cách rồi. *Hợp quần*, hợp quần bác à. Bác đừng lo, bác cứ trở lại để xem cuộc vui không gián đoạn đâu, bác tin đi... Cháu không ngờ trong cuộc đời của cháu, cháu làm được một việc đáng làm. Thôi cháu đi đã, một chút nữa bác sẽ thấy.

Cậu đom đóm vụt bay đi bỏ bác để ngơ ngác nhìn theo làm bầm: « *Hợp quần...* » Rồi bác bỏ trở lại nơi lũ trẻ đang vui đùa...

Đám mây dễ ghét cao ngạo nhìn chị Hằng hỏi:

— Trăng khoe trăng sáng hơn đèn

Mây che trăng khuất ràng hèn rửa trăng:

Chị Hằng không nói hiền từ nhìn xuống đám trẻ, đám mây chỉ che

HOÀI LINH YŨ

ĐÊM TRUNG THU

Ông ngồi trên bộ ván
Nhâm nhi từng ngụm trà
Đêm nay trăng soi sáng
Lời thơ ông tuôn ra...

Cha nhìn đàn con trẻ
Đang nô đùa trước sân
Kỉ niệm về rất nhẹ
Khiến lòng cha băng khuâng
Mẹ treo đèn trước cửa
Ánh sáng tỏa một vùng
Lũ con vây vào giữa
• — A! đèn đẹp vô cùng... •

Chúng em hết chạy nhảy
Lại ăn bánh ăn quà
Rồi xách đèn bay chạy
Mong đêm này đừng qua...

CHO BÉ THƠ NGHÈO

YÊN ĐĂNG

Chiếc đèn xếp nhỏ nhoi thôi
cũng xinh như ánh trăng trời
trung thu
rước đèn vang tiếng nhạc ru
niềm vui tuổi nhỏ xóa mù buồn
xưa

mỗi một phía thôi còn những nơi khác đám trẻ con vẫn nhìn thấy chị, nhưng chị thương cho đám trẻ ở đó chúng sẽ gián đoạn cuộc chơi một lúc. Thôi! cũng đành. Tại vì hôm nay chị rục rờ quá mà đám mây kia lại đen tối nên nó ghen ghét chị nó muốn chị mất cái rục rờ đó đi. Dù một lúc thôi. Mà nó không ngờ...

Khi chị Hằng vừa bị che khuất ở nơi con đường làng, lũ trẻ ngơ ngác, chú để hồi hộp. Bỗng từ đâu một đàn đom đóm đồng có đến hàng vạn con bay đến lập lòe chúng kết thành vòng tròn to nơi ngọn tre — chỗ mà hồi nãy chị Hằng đang đứng — soi xuống lũ trẻ con, ánh sáng màu trắng chẳng khác chị Hằng thứ 2. Bỡ ngỡ chúng nhìn lên chị Hằng « đom đóm » rồi tiếp tục cuộc chơi như không có chuyện gì. Lúc ấy nơi đám

cỏ bên lề đường bác để vui sướng như muốn hét lên « Hợp quần! Hợp quần gây sức mạnh. Phải rồi » Đàng khen cho những cậu đom đóm.

Và khi đám mây không lơ bay đi nhường lại chị Hằng cho lũ trẻ thì « chị Hằng đom đóm » vụt hóa to ra rồi làm thành một điệu múa để giúp vui lũ trẻ. Điệu múa đó bác để đặt tên là « vũ khúc đom đóm ».

NGUYỄN THỊ THU

Chiếc Đèn Con Cá

NGUYỄN MINH HUYỀN

BE AN

Em ngồi khóc sụt sùi bên chiếc lồng đèn con cá. Chiếc lồng đèn đẹp thật! Giấy bóng được căng phẳng phiu, toàn một màu đỏ óng. Hai chiếc mang lấp lánh sáng màu bạc. Thế mà mấy con chuột quái quỉ lại đánh tằm xơi mất một lỗ to tướng.

Sắp đến trung thu rồi, em lấy gì mà chơi rước đèn với lũ trẻ trong xóm đây? Cứ mỗi lần nhớ đến là em càng khóc to hơn. Thêm nữa, vì nó mà em đã muốn gây lưởi vì năn nỉ má mua cho... Bây giờ... chao ơi! buồn quá đi mất!

Khóc mãi rồi cũng như không, em chợt nhớ đến anh Tuấn. Anh đã đi làm thì chắc có tiền, may ra anh giúp được. Về phần má, chắc

em chả dám xin nữa. Có xin cũng chỉ tò bị cú đầu và bị la mà thôi.

Nghĩ vậy, em quệt nước mắt đi tìm anh Tuấn. Thấy anh đang ngồi chơi đàn ở bậc cửa, em bèn năn nỉ ỉ ỏi:

— Anh Tuấn ơi! Anh cho An tiền mua đèn đi.

Anh Tuấn ngừng đàn, ngừng đầu lên hỏi:

— Đèn gì! Thế đèn của An đâu? Me mua rồi mà. An lấy mà chơi đi. Em nhỏ nhẹ:

— Vâng, nhưng đèn của An bị chuột ăn một lỗ to lắm, An chơi không được.

Anh Tuấn thần nhiên:

— Hề gì, đèn rách thì lấy giấy dán vào.

Em lắc đầu:

— An không có giấy đồ, với lại đèn vá thì xấu lắm. Anh cho An chiếc đèn khác đi.

Anh Tuấn chột gắt:

— Không chịu thì thôi, đi chỗ khác chơi. Tao không có tiền, ai bảo chả chịu giữ gìn làm chi.

Tự dưng em tủi thân chi lạ. Em cố nén khóc, lầm lũi quay đi. Ra đến sau hè, em ngồi bệt xuống đất khóc ngon lành. Ngồi nghĩ mà buồn thúi ruột. Mai mốt lấy gì đề mà khoe mà thi đua đèn đẹp với bọn con Hằng, thằng Tý. Cái đèn rách ứ à? Đem ra thì chúng cười mất mặt đi. Rồi em lại khóc, khóc nữa, khóc nữa...

ANH TUẤN

Khi bé An vừa đi khỏi, mình cảm thấy hối hận vì đã gắt với con bé. Mình thấy mình nhẫn tâm

quá! Tội nghiệp! mai hay một gì đó là trung thu rồi, mà con bé chỉ có mỗi chiếc đèn con cá đó, bị chuột phá. Chả bù với mình hồi bé bằng tuổi An, mình sung sướng quá đi mất. Mỗi khi đến tết trung thu là ngập cả quả bánh. Lồng đèn thì mình có ít nhất là hai cái. Nào là đèn ông sao, con thỏ hay đèn xe tăng, tàu thủy. Mẹ lại còn mua thêm bánh nướng, bánh dẻo, trái cây con giống để bày cỗ nữa.

Buổi tối đến, bố treo đèn lên mấy cành cây trong vườn. Đèn sáp cháy lung linh nom đẹp mắt vô cùng. Mình giữ lại chiếc đèn ưng ý nhất để tí hồi đi rước. Mẹ thì lo dọn cỗ ra sân. Rồi cả nhà cùng phá cỗ dưới ánh trăng và ánh đèn màu. Mình ăn bánh đến no cả bụng. Đêm đó thật là vui, mình thức chơi đến cả nửa đêm mà bố mẹ chả rầy một tiếng nào.

Bây giờ cũng tại nhà sa sút nhiều, vật giá leo thang vùn vụt. Dầu còn những ngày sung sướng đầy đủ như thừa trước. Bé An đã bị thiệt thòi quá!

Thôi, mình nên cố gắng làm bé vui, kéo đêm trung thu mà ngồi khóc thì buồn lắm. Mình dồn túi được một ngàn chân. Như vậy là đủ để mua một chiếc đèn con cá.

BÉ AN.

Thật như một phép lạ mà em không ngờ tới.

Buổi sáng ngủ dậy, em thấy chiếc đèn con cá màu đỏ nằm trên bàn. Em ngạc nhiên quá đời! Em nhớ là hồi hôm em đã hát văng vớ xuống xó tủ, sao bây giờ lại lên bàn được. Chẳng lẽ nó biết đi ư?

Em choàng dậy chạy lại. Ồ! Em muốn reo lên thật to, thật lớn để diễn tả nỗi vui mừng. Chiếc đèn không còn bị rách nữa, mà nó nguyên vẹn, lành lặn một cách quá bất ngờ. Em đứng chôn chân dưới đất, sững sờ nhìn chiếc đèn con cá. Ai đã đem nó lại cho em? Ai đã ra tay biến phép nó lại như cũ? Bà tiên ư? Có thể lắm, em vẫn thường nghe ngoại kể những chuyện cổ tích có bà tiên hiền dịu. Bà thường đi giúp đỡ những trẻ em ngoan ngoãn. Em rối trí vì bao nhiêu câu hỏi lẫn lộn trong đầu.

Bỗng, em thấy có một mảnh giấy gấp tư nằm ở dưới chiếc đèn. Em mở vội ra coi. Một nét chữ quen thuộc hiện trước mắt:

« Chúc bé một ngày Trung thu vui nhất đời.

Bà Tiên Hạnh Phúc »

Không, không phải bà tiên Hạnh Phúc. Em chẳng làm đâu, chính là nét chữ của anh Tuấn. Em chạy đi tìm anh. Anh Tuấn đang cầm cụ dán lại chiếc đèn rách. Em ôm chầm lấy anh:

— Anh Tuấn...

Anh Tuấn nhìn lên với một chút ngỡ ngàng, song anh trấn tĩnh được ngay và hỏi:

— Gì thế An?

Em lí nhí qua tai anh:

— Em cảm ơn anh nha.

— Chuyện gì?

Em đáp:

— Anh cho em chiếc đèn mới đó.

Anh Tuấn lắc đầu:

— Dầu có, bà tiên Hạnh Phúc cho An mà.

Em cười to:

— Ơ, tại sao anh biết bà tiên Hạnh Phúc?

Anh Tuấn hết cãi, anh vuốt đầu em:

— Anh cho An đó, vui không? Đêm Trung thu anh rước đèn với An nha.

Em không trả lời, dúi mắt vào ngực anh. Em không cầu đi tìm hay tưởng tượng đâu xa về bà tiên Hạnh Phúc. Anh Tuấn chính là bà tiên hiền dịu của em.

NGUYỄN MINH HUYỀN

● Quà Tặng:

Số này, anh xin loan báo đến các em những món quà tặng nhỏ của KVHP dành cho các em có bài được chọn. Quà tuy nhỏ, nhưng anh hy vọng là một khích lệ các em trong việc sáng tác.

— Các tác giả truyện ngắn: mỗi em một Bộ Tuổi Hoa đóng tập. (Bộ 22)

— Các tác giả thơ: mỗi em một Truyện Dã Sử (hoa đỏ) của Tủ Sách Tuổi Hoa.

Riêng các em: Hoài Linh Vũ, ĐT Thúy Hằng, Nhũ Vy, Trần Quang Đoàn, Sương Trắng, Nguyễn thị Thu, cho biết tên thật và địa chỉ riêng để anh gửi quà đến. Rất gấp.

(Nguyễn Thái Hải)

● BÀI NHẬN ĐƯỢC:

Ngoài ra KVHP đã nhận được bài vở tham dự số Trung Thu 1974 của các em có tên dưới đây. Chân thành cảm ơn sự góp mặt của các em và mong các em lại hăng hái tương tự trong những số đặc biệt khác.

Trương Quốc Thiệu — Minh Nguyệt — Anh Đăng — Châu thị Hoàng Oanh — Hoa Đăng — Nguyễn Thái Hoàng — Lâm Thúy Mai — Nguyễn Hữu Vinh. — Thương thuyền Nhiệm — La thị Thu Cúc — Văn — Phạm thị Hoa — Nhã Vi Oanh — Thuyền Trang — Rong Biền — Ốc Thiên Thanh — NMPbg — Nguyễn Khánh Bảo Bình — Hồ thị Xê — Nguyễn Thu — Vũ Ngọc Phương — Hoài Khương — Đại Diệp Tảo — Thụy Vi — Hoài Mộng Thủy — KH Nguyễn Khang — Ngô Đình Nghi — Hoài Vi — Tạ thị Định — Lá Ngõ Đồng — Thụy Đỗ Hạ Thuyền — Cầm Mây Bay — XCLT — NTT — Trầm Lãng — Thu Nguyễn — Nguyễn Ân Điền — Lê Mỹ Hạnh — Mỹ Dung — Lê thị Mỹ Nhung — Phan hữu Tâm — Minh Du — Hà thị Lý Lệ Liễu — Triệu Ngọc Lan — Nguyễn Thanh Thanh — Nguyễn Tường Vũ — Đỗ thị Kim Tuyết — Nguyễn Thu — Vũ Văn Thịnh.

— TRẦN THỊ THU THỦY, Huế thành. Phố Lạ khá dễ thương. Hình như trích từ truyện dài? Thủy có thể cho TH đọc trọn được không? Mong tin.

— TRẦN ĐỨC OANH, Đà Lạt. Cái lỗi ngô nghê ở số rồi, tôi xin lãnh. Kẹt là anh em làm TH. không ai được có mặt thường xuyên ở tòa soạn để được chăm sóc từng khuôn báo như ý muốn. Đôi khi dành khoản trắng cho nhà in. Về thơ, đúng như anh biết, cũng là điều khó nghĩ cho người chọn bài: Anh em gửi cho thật nhiều nhưng chỉ biết đọc một mình. Thơ lớn quá so với nội dung TH. Hẳn anh thông cảm điểm này. Cảm ơn lời chúc lắm, kính nhật tụng của TH đó. Hôm nào về nhớ ghé cho tôi được ...trả nợ, nhé.

— NGUYỄN NGỌC SƠN, Gia Định. Đã chuyển thư cháu xuống Ty Quản Lý. Sẽ gửi báo về địa chỉ mới, từ số này.

— NGỌC LONG, An Hòa. Khoảng 70 đến 100 trang đánh máy dòng đôi là vừa cho một cuốn hoa tím. Mọi điểm khác xin anh liên lạc thẳng với ông Nguyễn trường Sơn, cùng địa chỉ. Tôi chỉ phụ trách tờ báo thôi. Cảm ơn anh đã chia xẻ mối lo, cũng là mối .. lổ lã. Thời buổi này chẳng ai dám nói mạnh,

nhưng ai tới đâu TH sẽ rán lết tới đó. Vậy hách chán rồi, phải không anh? Chúc anh dễ thở hơn.

— NGỌC XUÂN, Thủ Đức. Đồng ý với Xuân lắm. Minh là người Việt, giao dịch với nhau trên đất Việt sao lại phải *from, to* chỉ cho nó dị hợm? Đọc nhật báo tất em rõ báo chí đang gặp đủ điều khó khăn. Những người buồn lòng trước nhất trong vụ báo « tuột thang » phải là Ban Chủ Trương và các anh chị trong Tòa Soạn. Đành phải tạm bằng lòng với hiện tại em nhé.

— LINH TRANG. Bảo Lộc. Chú còn ít tuổi, chỉ nhận là chú thôi nhé? Chúc cháu vui, học ngoan.

— PHẠM HOÀNG ẮN, Sài Gòn. Thở cũng phần nào thôi chứ. Em ghé qua tòa báo gửi bài ở bàn giấy, tiện nhất. Thời buổi này tiết kiệm đồng nào hay đồng đó. Thơ anh chuyển qua KVHP. Nhé.

— NGUYỄN THỊ HƯƠNG, Gia Định. Một bài của em chuyển qua KVHP. Từ lần sau em vui lòng ghi tên hiệu dưới mỗi bài. Ghi riêng vào một mảnh giấy rời như vừa rồi rất dễ biến thành thơ... vô danh.

— LÊ XUÂN HÀ THANH, Phan Rang. Đối tượng của TH từ 12 năm nay là lớp tuổi thiếu nhi, tuổi học trò đó. Nội dung bài vở các loại khi chọn sẽ chỉ giới hạn trong phạm vi tuổi đó thôi. Ban Chủ Trương cũng như tòa soạn thừa hiểu nếu thay đổi nội dung theo chiều hướng cháu đề nghị, báo tất sẽ bán chạy hơn, và sống vững, chứ không thể lổ lã như hiện tại. Nhưng Tuổi Hoa không chủ trương như vậy. Cảm ơn cháu đã chọn và xem TH như một người bạn mới.

Cháu có thể đóng góp mọi loại bài. Chị H. Hạnh đã có gia đình, được hai cháu. Mục Thư Tín là của riêng KVHP, còn TH và BD do chủ phụ trách trả lời chung bạn đọc TH. Cháu chúc « oai » như thuở nào là... thuở nào, Thanh nhỉ?

— PHAN HUẤN ĐẮNG, Châu Đốc. TS đã gửi em một tập thư mục loại cũ. Những sách xuất bản sau này em xem cuối mỗi cuốn thường có liệt kê đầy đủ.

— LA TY, Phan Rang. Đã gửi 202 và 209 theo địa chỉ sở, hôm 16-9. Chúc vui và như ý.

— NGÔN TIỂU, TNH. Sài Gòn. Danh từ Nhật ấn dùng để gọi con dấu của nhà Bưu Điện có bộ phận ghi ngày tháng, giờ lúc sử dụng để đóng lên các thư tín, bưu kiện gửi qua Bưu Điện. Còn các con dấu như của trường em dùng, khắc bằng tay trên đồng, hoặc đúc bằng cao su. Các hiệu khắc dấu ở đường Huỳnh Thúc Kháng (cạnh tòa Hòa Giải) đường Phạm Hồng Thái (gồm ngã Sáu Sài Gòn) v.v... Có nhận đặt, giá từ vài ba trăm (con dấu tên) đến trên dưới 1.000đ (con dấu tròn). Riêng bản kẽm phải thực hiện bằng máy, qua nhiều giai đoạn phức tạp thường chỉ dùng trong ngành nhà in thôi.

NHẮN TIN

của NGUYEN THI MY THANH

— BUI DINH THUYẾT (Làng Thiểu nhi Bồ Câu Trắng Bình Tuy): Rất cảm ơn về những lời « cảm thông » của Thuyết. Chị đang chờ để nghe Thuyết kể thật nhiều về Làng Thiểu Nhi BCT đây. Không cho là Thuyết « vô duyên »

đâu, mà rất cảm ơn Thuyết đã « làm mai » chị cho bé Mai Phương. Mến.

— BÉ MAI PHƯƠNG: Sẽ viết thư riêng cho bé. Thương nhiều.

NTMT.

ĐẦU BÒ VỚI CÁC BẠN THÍCH CƯỜI

— HÁT (NTH), Sài Gòn. Cảm động hết sức trước tình thần tham dự không cần báo biểu. Hát đáp cũng... trật đấy chứ! Không dễ thương và dễ trúng như cô bé nghĩ đâu. Chúc vui vui hoài.

— NGUYỄN LÊ TRẦN MAI, Huế. Thành thực... phân ưu, hồng rồi. Đề nghị nghe được quá, nhưng rau luộc chấm tương đầu cô (hay cậu) bạn?

— HOÀNG TRỰC, Đà Nẵng. Đã coi lại, em không có tên vì thư đến trễ. Thư giải đáp kỳ này ghi ngày 2-9 nhưng con dấu Bưu Điện Đà Nẵng ấn « ngày 11-9 là sao? Phải nhanh tay lẹ chân mới được nhá.

— THU NGÀ, Pleiku. Thư thì không thiếu « xót », nhưng lời đáp thiếu trúng, cả hai câu. Đừng tức kéo ăn uống sinh khó tiêu. Kỳ này cố gắng lên nhé.

— TAM ANH, Sài Gòn. Cảm ơn em. Mấy món phở mách em cho « thơm » hơn Camembert. Đầu Bò chỉ ư... Con bò cười thôi. Mến!

— LÊ VĂN HẢI, Vũng Tàu. Giá vốn một cuốn sách, trung bình là 1/4 giá ghi, và giới hưởng nhiều nhất trong dịch vụ đó là nhà phát hành, khoảng 40 đến 45%. Chỉ biết đại khái thế thôi vì tính toán không là nghề của tôi. Tự phát hành lấy tất nhiên sẽ vất vả hơn.

GIẢI ĐÁP TRANG GIẢI TRÍ

□ SÁCH BÁO MỚI.

● Nút hay chẳng phải nút?

Chỉ có C và D là những cái nút thật.

● Thước

1— Những thước song song với mặt bàn: A, B, D, E, F, H, N, G.

2— Những thước nghiêng: C, K, L, M. Những thước này nghiêng về đầu có ghi chữ. (Những thước nằm ngang ghi chữ cả hai đầu).

3— Đó là G. Nó gác trên B và D, hai cây này lại gác lên F, H, N và 3 cây này lại gác trên A và E.

4— Đó là C, gác từ G xuống mặt bàn.

5— Là K, gác từ A xuống bàn.

6— Không.

7— Có (cùng độ cao như F và N).

8— Không. Gác từ B thẳng xuống mặt bàn.

9— Không, vì độ dốc quá cao, nó chỉ đi phía trên thước B.

10— Không, vì cùng độ cao với A và E.

11— Có, tuy không cùng chung một mặt bàn.

12— Không, vì M nghiêng hơn K, do đó các cạnh không nằm trong một mặt phẳng.

Tòa Soạn TH vừa nhận được các sách báo dưới đây. Thành thực cảm ơn người tặng và trân trọng giới thiệu cùng quý bạn đọc:

— TRÊN ĐƯỜNG TIM NGỌC, truyện dài của Minh Quân và Mỹ Lan. Minh Đăng xuất bản. 160 trang. ấn loát đẹp. Giá 400 đồng.

— MỘT LẦN GHÉ LẠI. Tập thơ của 10 tác giả. Nhập Cuộc xuất bản. Trình bày trang nhã. 20 trang, ấn phi 100 đồng.

— LÊN ĐƯỜNG. Nội San của Nhóm Anh Em Lên Đường, số nhân chuyển viếng thăm Tiểu Chung Viện Thánh Giuse Phú Cường. Phần tài liệu học tập với bài Việt Sử Đại Cương, tóm tắt những nét chính của Việt Sử từ thời Hồng Bàng đến Đế I Cộng Hòa trình bày khá công phu. 32 trang, in ronéo tay như thường lệ.

— NHẠC NGUYỄN PHÚ CAM, gồm 4 bản nhạc, phổ thơ ĐÌNH VỌNG NGUYỄN, — HOÀI LINH VŨ và của chính tác giả. In ronéo trình bày trang nhã.

Đề Thám

TUỔI HOA

Phát Hành Ngày 01 mỗi tháng

GIA BÁO 1 NĂM 12 SỐ:

{ Giá thường: 1.000đ.
Miễn Trung: 1.100đ.
Giá ủng hộ: 1.300đ. trở lên

Bưu phiếu. Chi phiếu xin đề tên Quản Lý: VÕ-VĂN-HỮU

Tòa Soạn Tuổi Hoa, 38, Kỳ-Đông Sài Gòn — 3

Quản lý số 5867/CDV/TH/BC1 ngày 9-1-62
In tại nhà in riêng cấp (tủ) Hoa

Giá: 80đ.

Thu vàng

Nhã Đảo

Thu trở về

Ừ nhỉ nay thu đã trở về
hàng cây bên phố bóng mưa che
lang thang nhuộm úa từng gân lá
xao xác vàng rơi ta bỗng nghe

Tháng tám

Mặt trời dậy muộn sáng hôm nay
Đem đến chút buồn như mây bay
Pha thêm đậm áo mùa đang tỉnh
Trả lại thời gian thu men say